

ΙΣΤΟΡΙΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ Ι
Ο ΠΡΩΤΟΣ ΑΙΩΝΑΣ

ix

DOC

το φωτογραφικό ντοκιμαντέρ

Shiho Fukada, *Japan's Disposable Workers* (2014)
Overworked to Suicide

Only when he kicked my chair did I realize he was calling my name.

<https://www.mediastorm.com/clients/japans-disposable-workers>

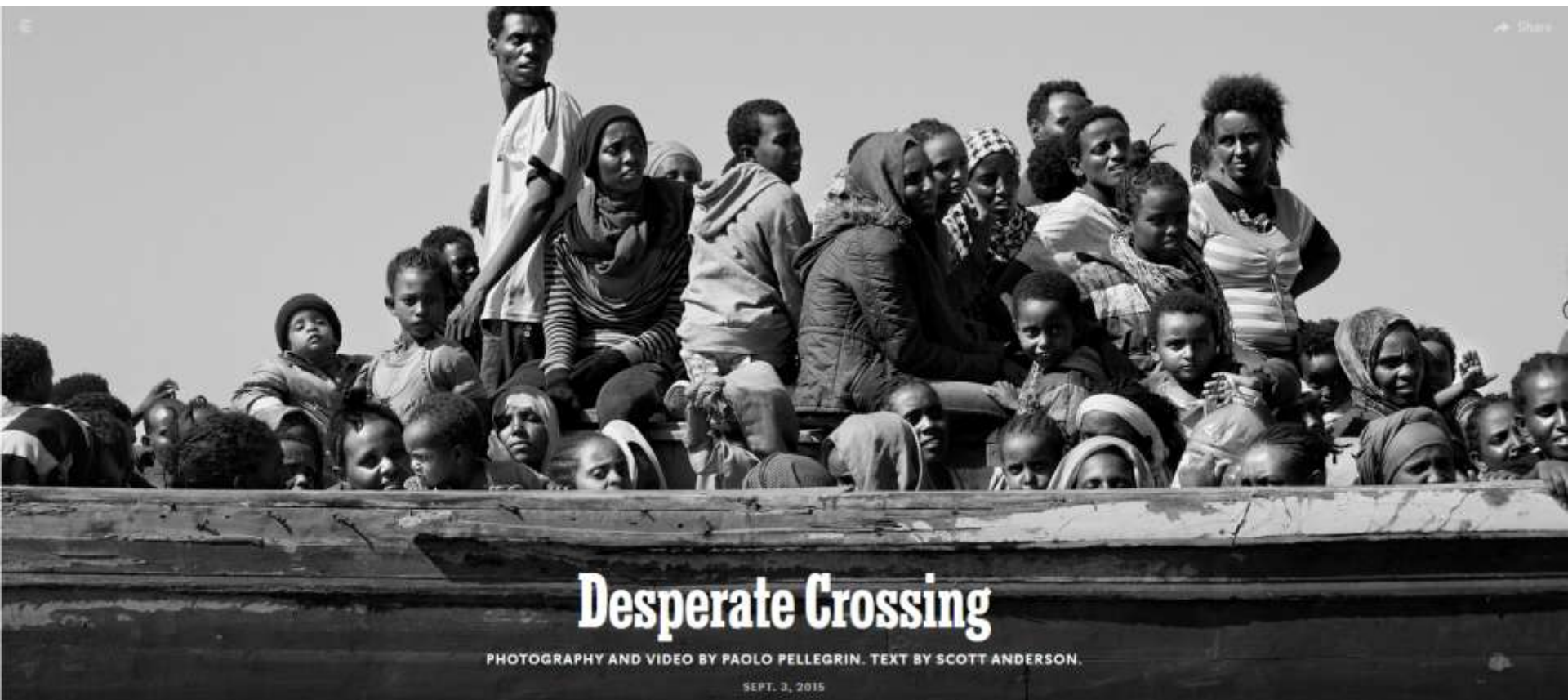
John Grierson – ορισμός του κινηματογραφικού ντοκιμαντέρ, δεκαετία 1920

John Grierson, Granton Trawler, 1934

<https://www.youtube.com/watch?v=ypHc95ac8b4>

Σήμερα – Paolo Pellegrin, φωτογραφικό/κινηματογραφικό ντοκιμαντέρ για το μεταναστευτικό ζήτημα: το πέρασμα από την Λιβύη στην Ιταλία

Paolo Pellegrin, φωτογραφία/ βίντεο
Scott Anderson, κείμενο (2015)

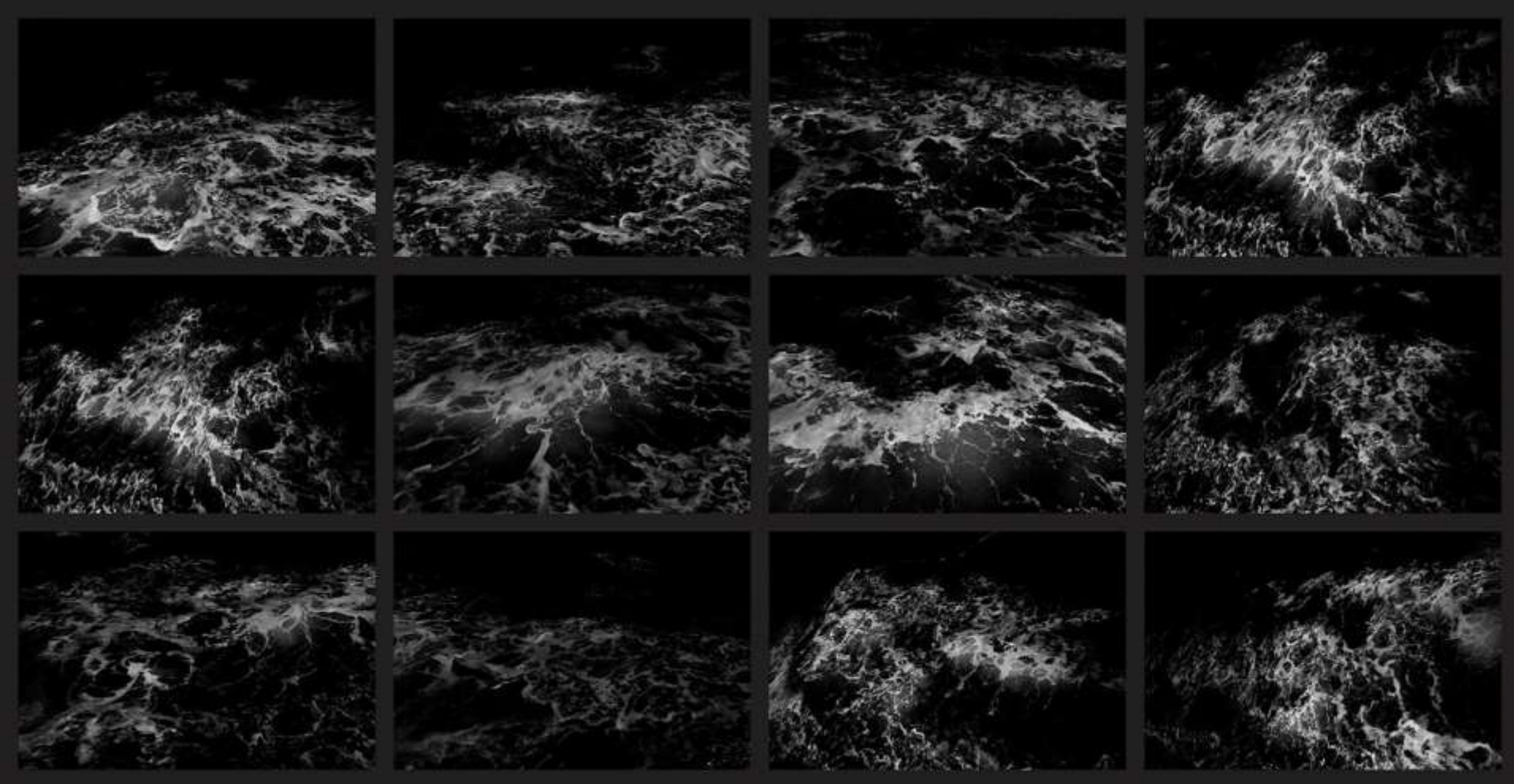
http://www.nytimes.com/interactive/2015/09/03/magazine/migrants.html?_r=0

Desperate Crossing, άλλες εικόνες

Paolo Pellegrin, Ερυθραίοι μετανάστες την στιγμή της διάσωσής τους, 27/07/2015

Desperate Crossing, άλλες εικόνες

Paolo Pellegrin, Η θάλασσα την νύχτα κοντά στην ακτή της Λιβύης, 2015

Desperate Crossing, άλλες εικόνες

Paolo Pellegrin, Ερυθραίοι μετανάστες στο κατάστρωμα το πλοίου MSF που τους διέσωσε, Ιούλιος 2015

Desperate Crossing, άλλες εικόνες

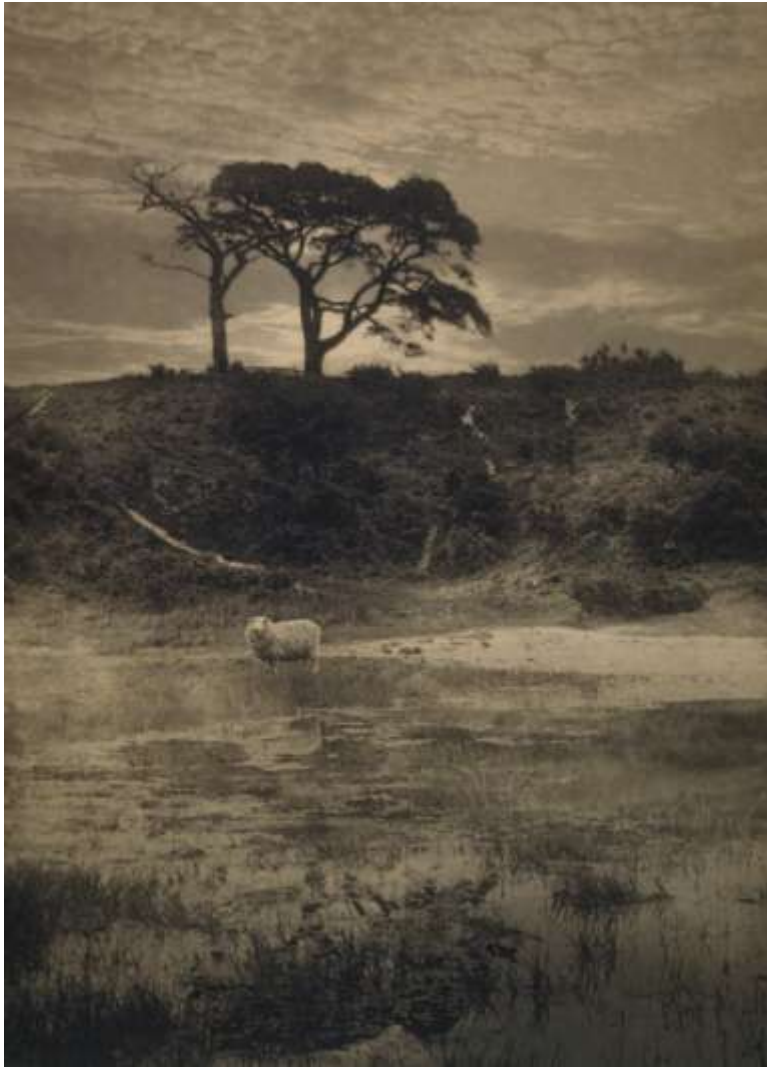
Paolo Pellegrin, ό,τι έμεινε στα καταστώματα των εγκαταλειμένων σκαφών μετά την διάσωση των μεταναστών. Τα καταστώματα βάζονται από τους διασώστες με πορτοκαλί χρώμα, για να καταστραφούν στην συνέχεια από ιπτάμενες μονάδες ώστε να μην χρησιμοποιηθούν πάλι για τον ίδιο σκοπό, 27 Ιουλίου 2015

Τέλη 19^{ου} /αρχές 20^{ου} αιώνα

Γένεση του κοινωνικού φωτογραφικού ντοκιμαντέρ

Από τα τέλη του 19^{ου} αιώνα – σταδιακή αναίρεση του φωτογραφικού πικτοριαλισμού από την (λόγια) καταγραφική φωτογραφία

Henry Peach Robinson
Morning Mist, 1893

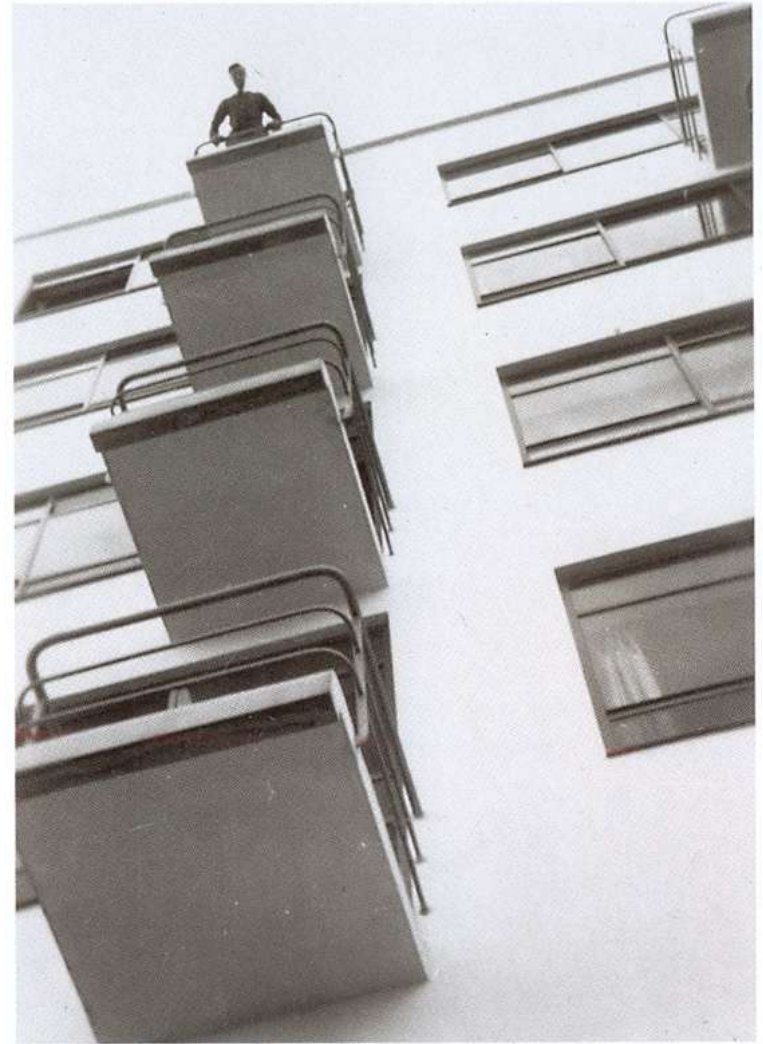

Eugène Atget, Πλανόδιος πωλητής
χάρτινων φωτιστικών, Παρίσι 1900

Από τα τέλη του 19^{ου} αιώνα – σταδιακή αποδοχή της φωτογραφικής καταγραφής από το λόγιο φωτογραφικό περιβάλλον → σύγχρονη διάσταση της φωτογραφίας

Eugène Atget, Πλανόδιος πωλητής
χάρτινων φωτιστικών, Παρίσι 1900

Laszlo Moholy-Nagy, Μπαλκόνια, 1925

Από τα τέλη του 19^{ου} αιώνα – σταδιακή αποδοχή της φωτογραφικής καταγραφής από το λόγιο φωτογραφικό περιβάλλον → σύγχρονη διάσταση της φωτογραφίας

Ε. Atget, St, Sulpice, Παρίσι 1926

Από τα τέλη του 19^{ου} αιώνα – σταδιακή αποδοχή της φωτογραφικής καταγραφής από το λόγιο φωτογραφικό περιβάλλον → σύγχρονη διάσταση της φωτογραφίας

THE BEE HIVE GROUP OF GEYSERS
YELLOWSTONE PARK

William Jackson, Yellowstone 1871

20^{ος} αιώνας – σύγχρονη διάσταση της φωτογραφίας

Stephen Shore, South of Klamath Falls, US n.97, Oregon, 21 July 1973

Από τα τέλη του 19^{ου} αιώνα: σταδιακή αποδοχή της φωτογραφικής καταγραφής στο
λόγιο φωτογραφικό περιβάλλον → έλευση του φωτογραφικού ντοκιμαντέρ

Eugène Atget, Πλανόδιος πωλητής
χάρτινων φωτιστικών, Παρίσι 1900

Lewis Hine, Joseph Severio, 11 ετών,
πωλητής φυσικιών, μεσάνυχτα,
Wilmington, Delaware, 1910

Καταγραφική φωτογραφία, βάση έλευσης του φωτογραφικού ντοκιμαντέρ

Lewis Hine, Alberta, 5 ετών, συλλέκτρια
βατόμυρων, Delaware 1910

Walker Evans, Allie May Burroughs,
Alabama, ΗΠΑ 1936

Καταγραφική φωτογραφία, βάση έλευσης του φωτογραφικού ντοκιμαντέρ

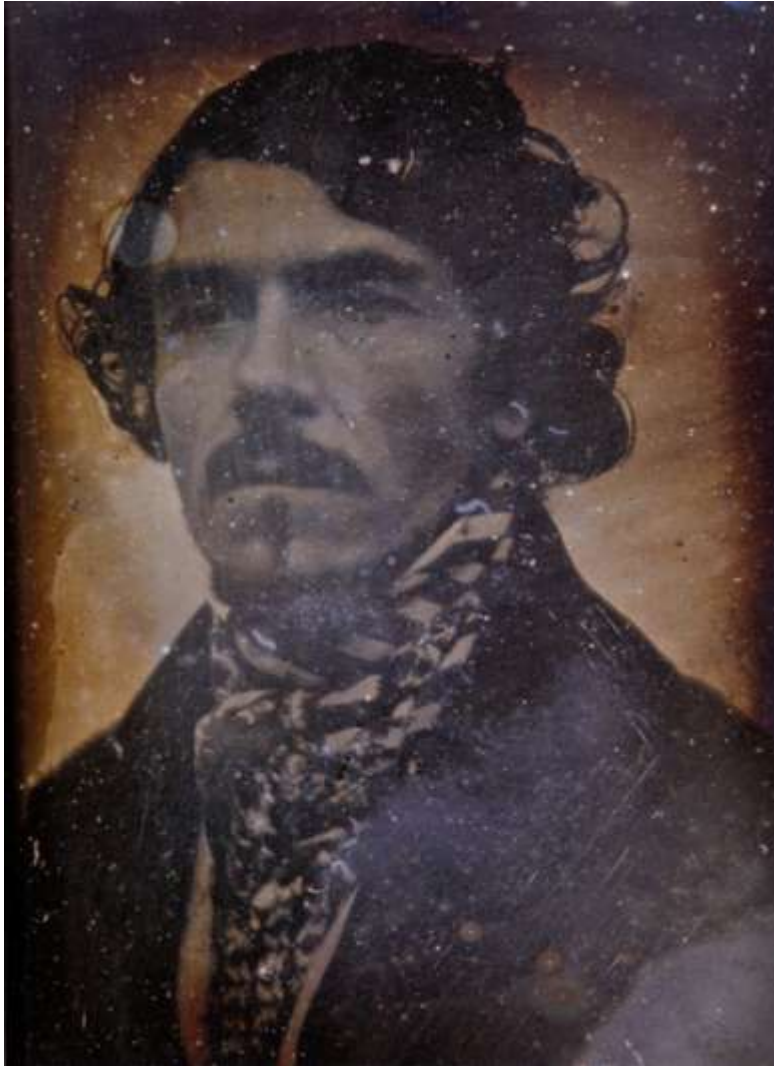

August Sander, Ζαχαροπλάστης,
Κολωνία 1928

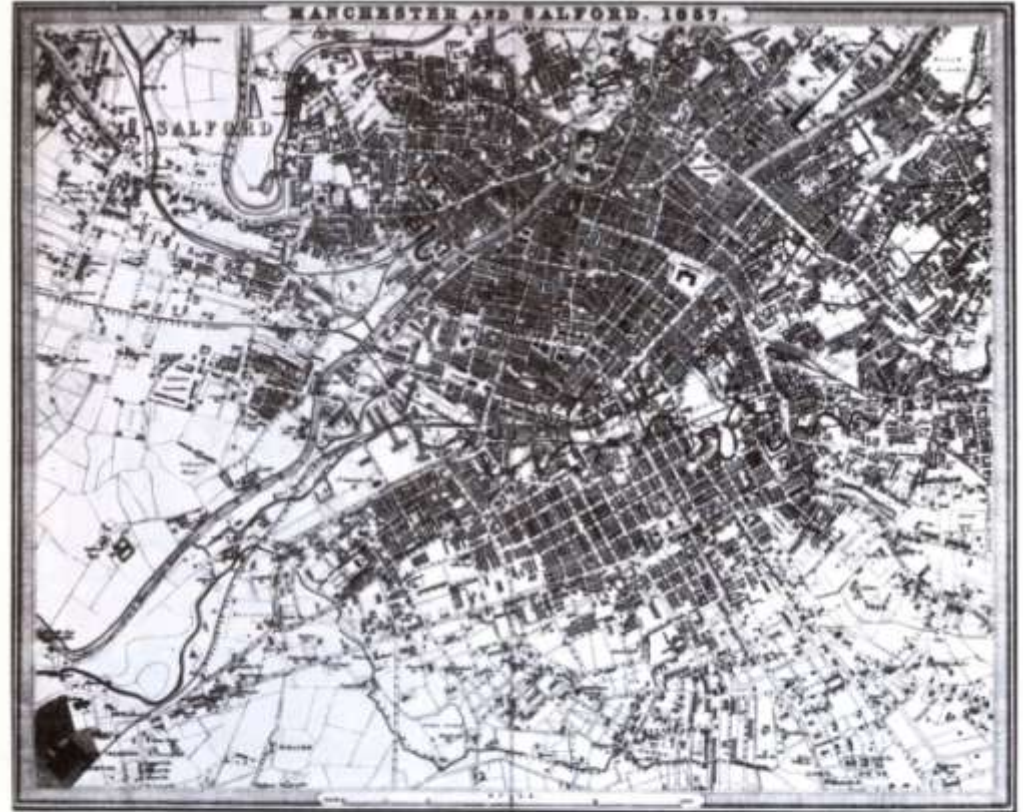

August Sander, Ταπετσιέρης,
Βερολίνο 1928

Μέσα 19^{ου} αιώνα, εφεύρεση της φωτογραφίας στα αστικά βιομηχανικά περιβάλλοντα

Léon Riesener
Eugène Delacroix, 1842

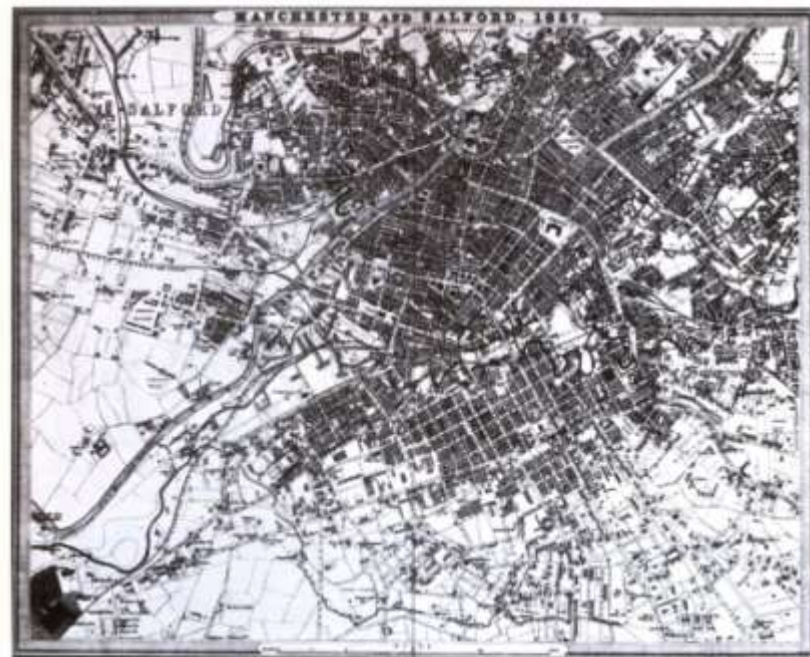

Το Manchester στα μέσα του 19^{ου} αιώνα

Τέλη 19^{ου} αιώνα, γένεση του κοινωνικού φωτογραφικού ντοκιμαντέρ στα αστικά βιομηχανικά περιβάλλοντα

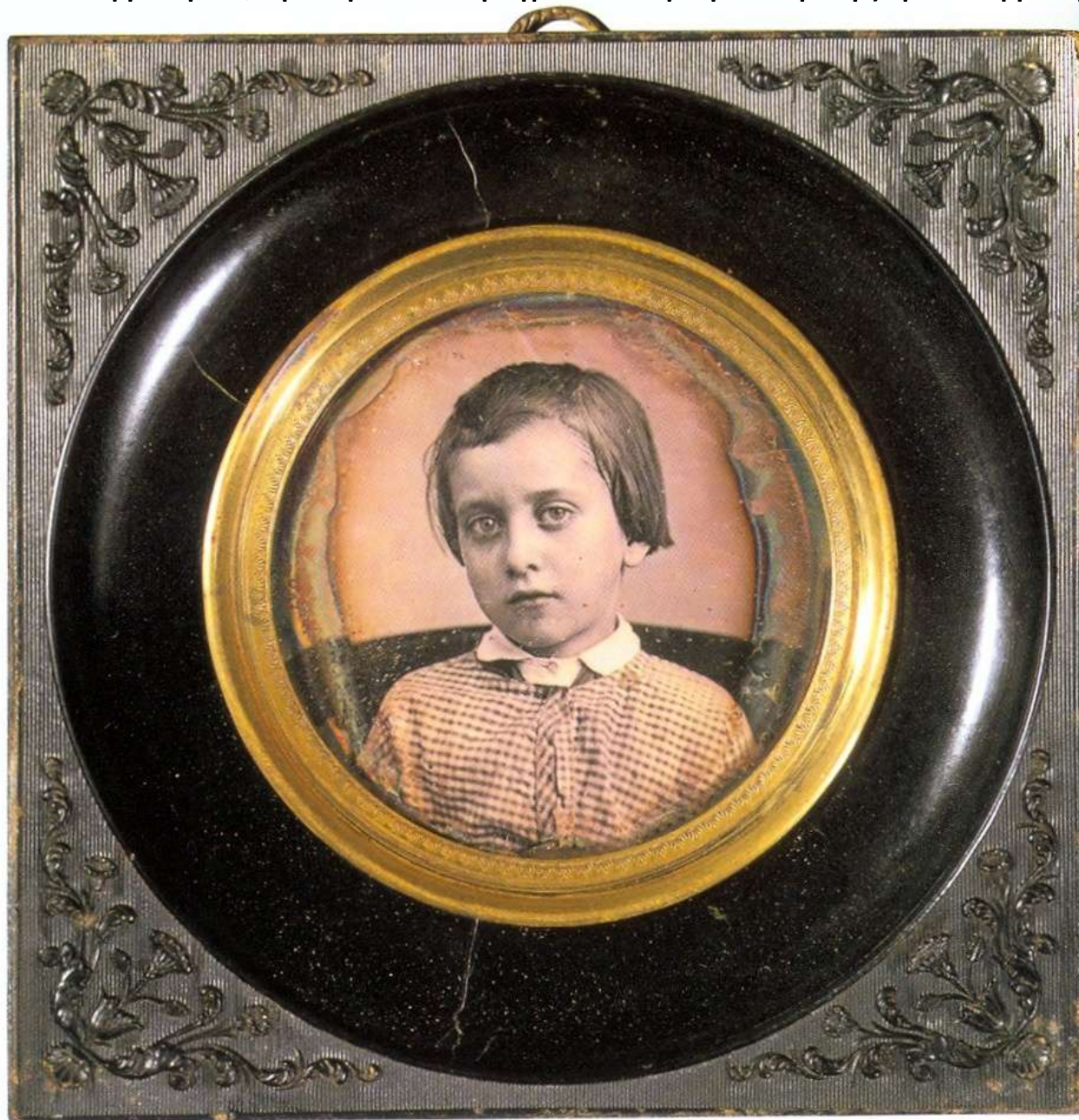
Jacob Riis, Κοιμάται σ' αυτό το υπόγειο τα τελευταία 4 χρόνια, Νέα Υόρκη 1892

Το Manchester στα μέσα του 19^{ου} αιώνα

Από την εφεύρεση του μέσου –
η φωτογραφία ως μέσο τεκμηρίωσης/ φορέας πληροφορίας

Προσωπογραφία, η κύρια τεκμηριωτική δράση της φωτογραφίας

Άγνωστου, επιχρωματισμένη Νταγκεροτυπία, δεκαετία του 1840 ή 1850

Μέσα 19^{ου} αιώνα,
εισαγωγή του
φωτογραφικού
ταξιδιωτικού
λευκώματος

Blanquart-Evrard
(1851), *Albums
Photographiques*

Φωτογραφία
Maxime Du Camp
(1850),
Abu Simbel, Ναός
του Ραμσή II

Τεκμηριωτικές δράσεις 19^{ου} αιώνα – ΗΠΑ, σιδηροδρομική σύζευξη των δύο ακτών

Alexander Gardner, κοντά στο Fort Harker, Kansas, 216 μίλια δυτικά του Missouri, 1867

Λόγιες τεκμηριωτικής υπόστασης χαρακτήρα δράσεις σήμερα

Edward Burtynsky, Εξόρυξη πετρελαίου, California 2003

Λόγιες τεκμηριωτικής υπόστασης χαρακτήρα δράσεις σήμερα

Thomas Struth, Οικισμός Εβραίων Εποίκων, Ισραήλ 2009

Από τα μέσα του 19^{ου} αιώνα –
η διάθεση για φωτογραφία νέων (το μετέπειτα φωτορεπορτάζ)

Διάθεση για φωτορεπορτάζ ήδη από τα μέσα του 19^{ου} αιώνα

George Barnard, φλεγόμενο εργοστάσιο, Νταγκεροτυπία, Oswego, NY 1853

Κίνα, οι Πόλεμοι του Οπίου

Felice Beato, Taku 1860

ΗΠΑ, ο Εμφύλιος Πόλεμος

Timothy O' Sullivan, Gettysbourg, 1863

ΗΠΑ, Εκτέλεση συνομοτών για την απόπειρα δολοφονίας του Προέδρου Lincoln

Alexander Gardner, 7/7/1865

Σύγχρονο φωτορεπορτάζ

Raymond Depardon, Παιδιά μαζεύουν κόκκους καλαμποκιού από τους σάκκους περιμένοντας το φαγητό, Luena, Αγκόλα 1994

Σύγχρονο φωτορεπορτάζ

Ron Havin, Οι Tigers σκοτώνουν και κλωτσούν, εμφύλιος πόλεμος στην Βοσνία, 1992

Σύγχρονο φωτορεπορτάζ

William Keo, Μυκολαϊν, Ουκρανία, Μάρτης 2022

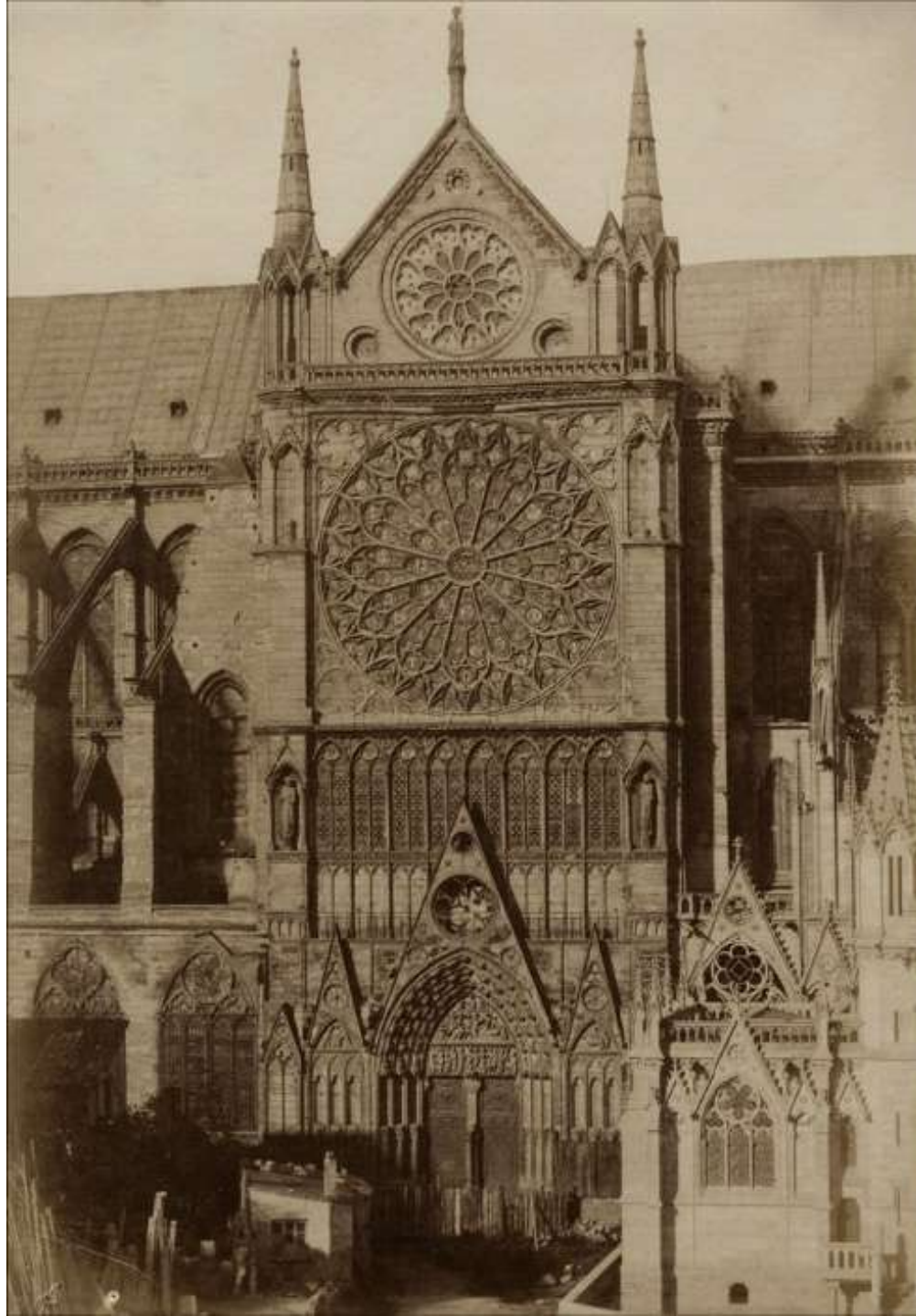
Από τα μέσα του 19^{ου} αιώνα

Η φωτογραφία ως μέσο τεκμηρίωσης επιλεγμένων καταστάσεων/δράσεων
(από τις τράπεζες δεδομένων στο μετέπειτα φωτογραφικό ντοκιμαντέρ)

Μέσα 19^{ου} αιώνα,
Γαλλία

Συστηματική
φωτογραφική
τεκμηρίωση των
γοθθικών
μητροπόλεων της
χώρας

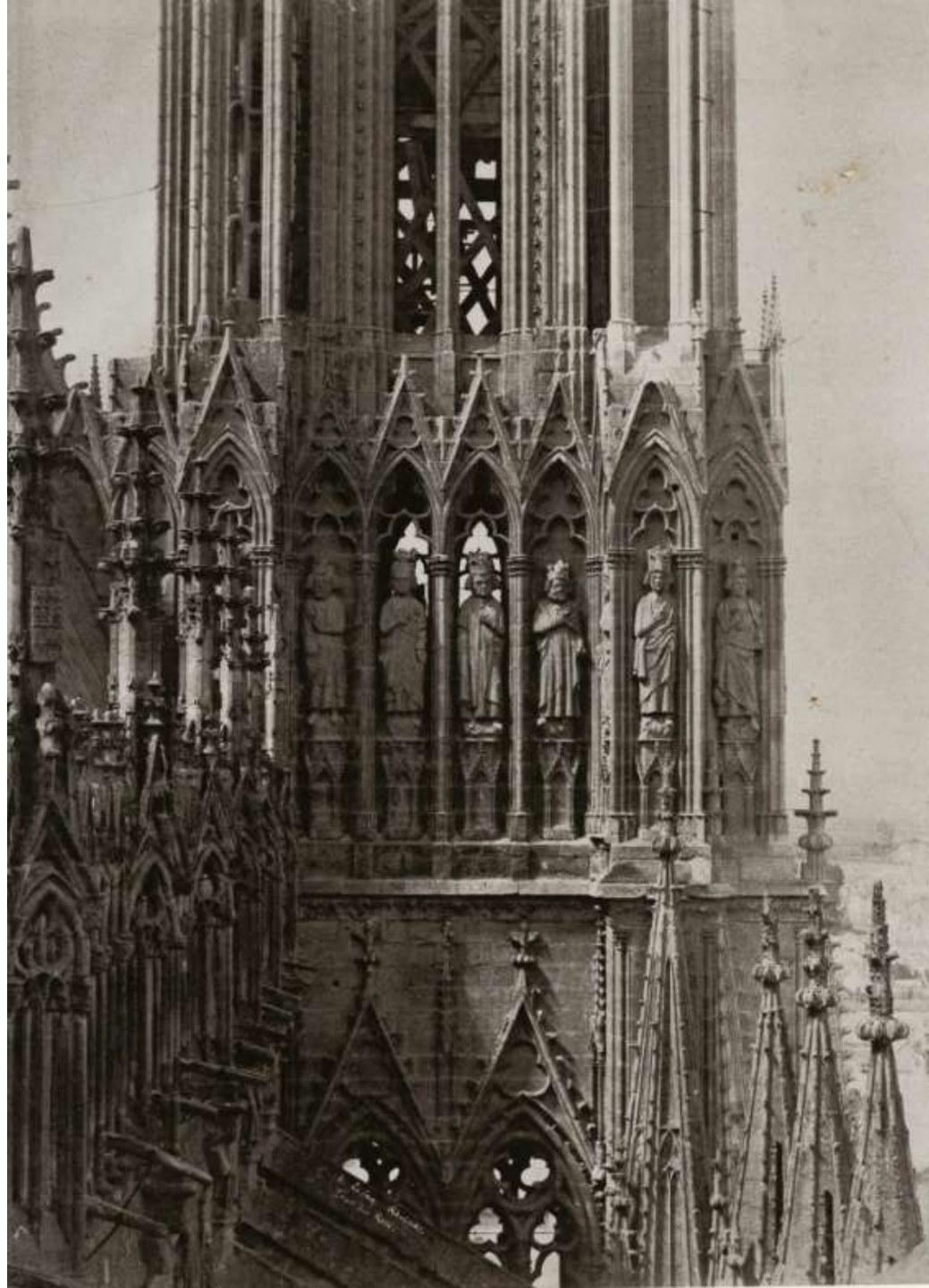
Henri Le Secq
Nôtre Dame,
Παρίσι 1851

Μέσα 19^{ου} αιώνα,
Γαλλία

Συστηματική
φωτογραφική
τεκμηρίωση των
γοθθικών
μητροπόλεων της
χώρας

Henri Le Secq
Reims, η
μητρόπολη
(λεπτομέρεια),
1852

Δεύτερο μέρος
19^{ου} αιώνα,
αναδόμηση του
Παρισιού

Φωτογραφική
τεκμηρίωση της
προϋπάρχουσας
πόλης μέσα από
το έργο του
Charles Marville

Charles Marville
Παρίσι, Η Cité
πριν από τα έργα
αναδόμησης,
1868

Γαλλία, δεύτερο μέρος 19^{ου} αιώνα, συστηματική τεκμηρίωση της προϋφιστάμενης πόλης στο πλαίσιο της αναδόμησης του Παρισιού

Charles Marville, Opéra, 1877

ΗΠΑ, δεύτερο μέρος 19^{ου} αιώνα, φωτογραφική τεκμηρίωση δυτικών περιοχών της χώρας προς εποίκιση

Timothy O'Sullivan, Virginia City, Nevada 1867

ΗΠΑ, φωτογραφική τεκμηρίωση δυτικών περιοχών της χώρας προς εποίκηση

© Timothy O'Sullivan

Timothy O'Sullivan, Ινδιάνοι Pahute, Cedar, Utah 1872

Τέλη 19^{ου} αιώνα

Η φωτογραφία ως μέσο καταγραφής κοινωνικά προβληματικών καταστάσεων

Γένεση του κοινωνικού φωτογραφικού ντοκιμαντέρ

Φωτορεπορτάζ και φωτογραφικό ντοκιμαντέρ – δυο συγγενείς κατευθύνσεις

Ferdinando Scianna, Φωτορεπόρτερ Magnum, Καμί, Βολιβία, 1986

Μέσα 19^{ου}
αιώνα

Πρώτες
φωτογραφικές
τεκμηριώσεις
του
ανθρώπινου
στοιχείου

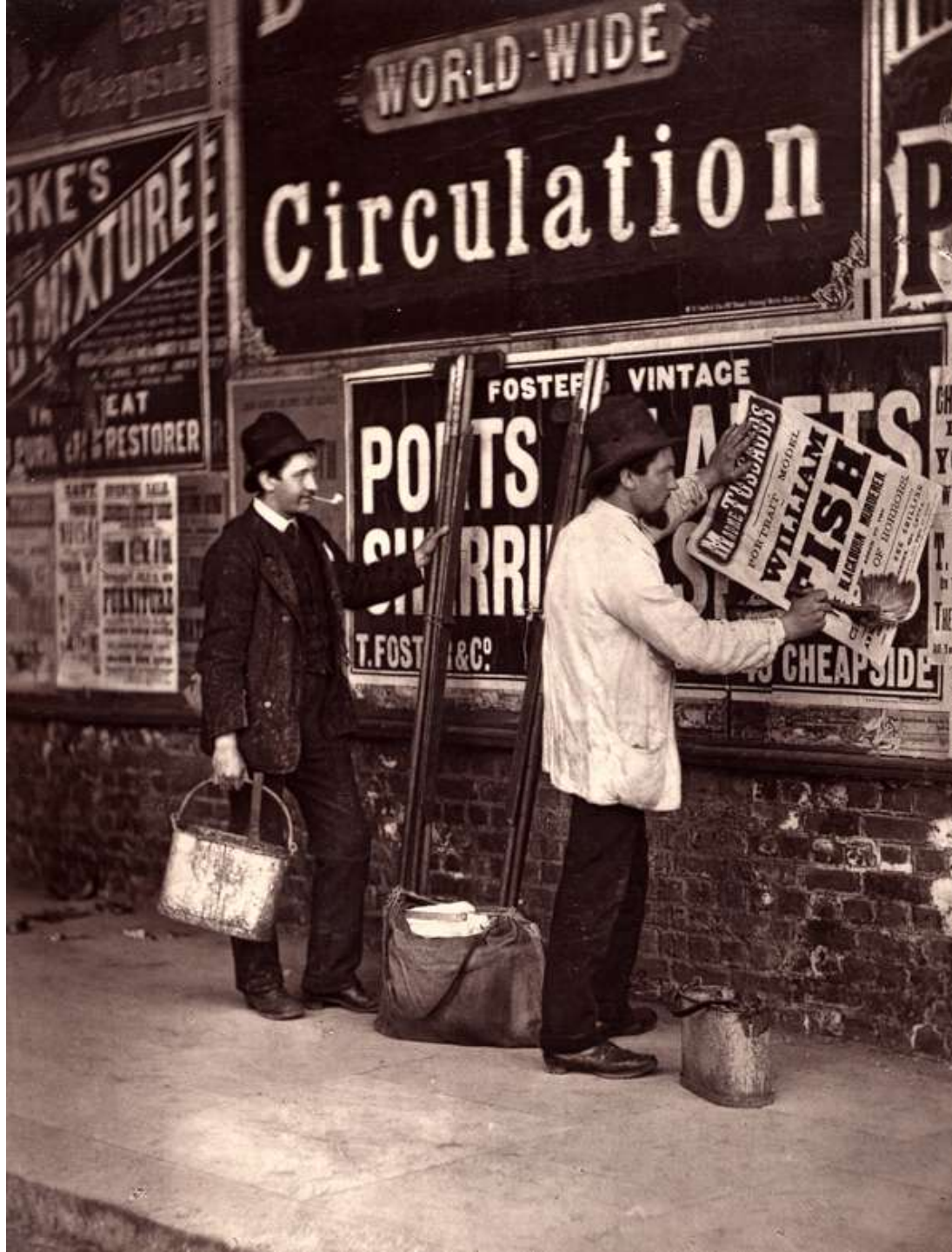
John Thomson
Canton, Κίνα
1869

Δεύτερο μέρος
19^{ου} αιώνα,
απαρχές του
κοινωνικού
φωτογραφικού
ντοκιμαντέρ

John Thomson
*Street Life in
London*
1877

John Thomson
Αφισκολλητές
Λονδίνο 1877

John Thomson
(1877)
*Street Life in
London*

Ζητιάνα

John Thomson (1877), *Street Life in London*

Άποροι

John Thomson
(1877),
*Street Life in
London*

John Thomson
(1877),
*Street Life in
London*

John
Thomson
(1877),
*Street Life in
London*

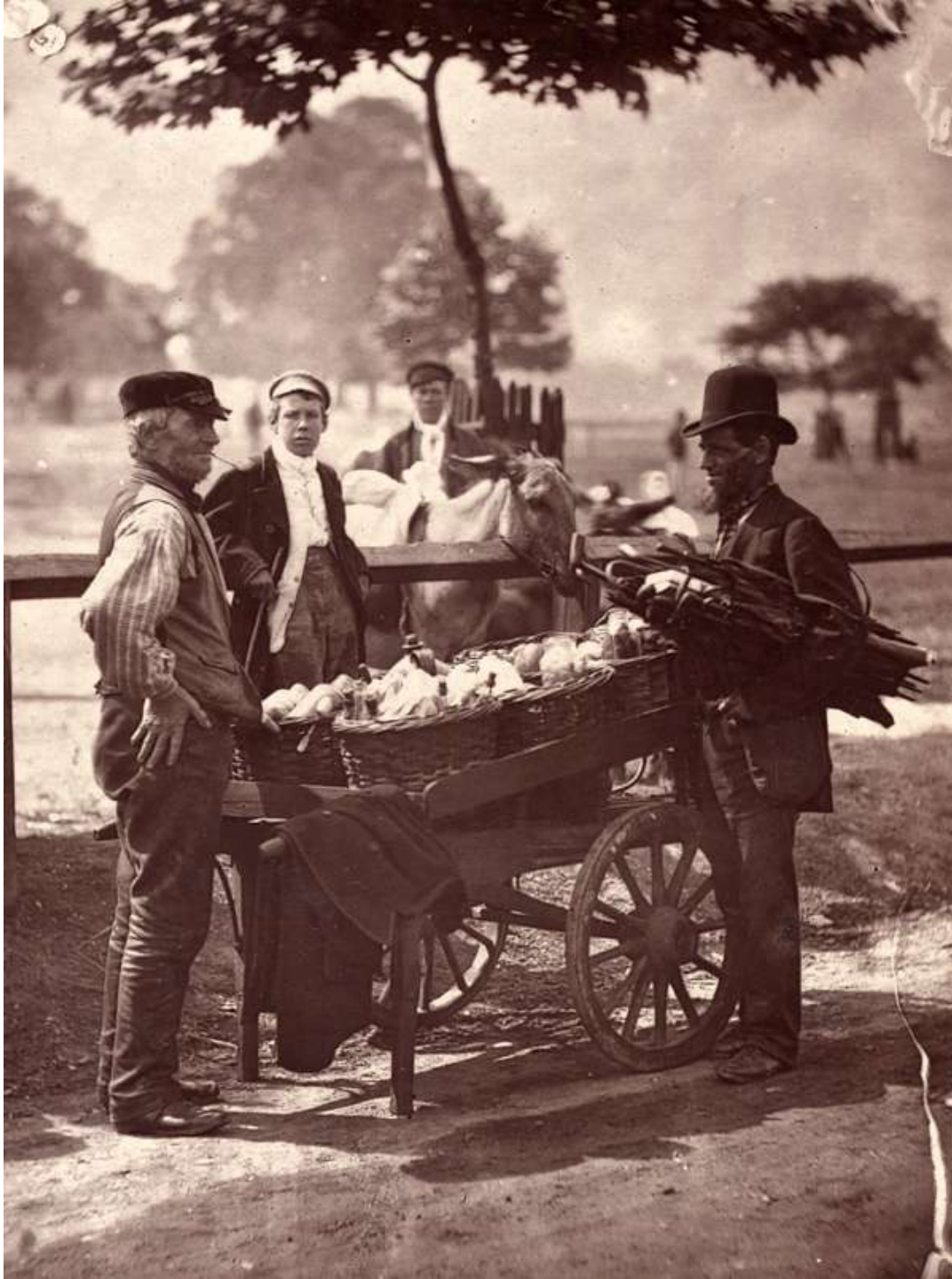
Κατάστημα
μεταχειρισμέ-
νων ρούχων

John Thomson (1877), *Street Life in London*

Ιταλοί μουσικοί

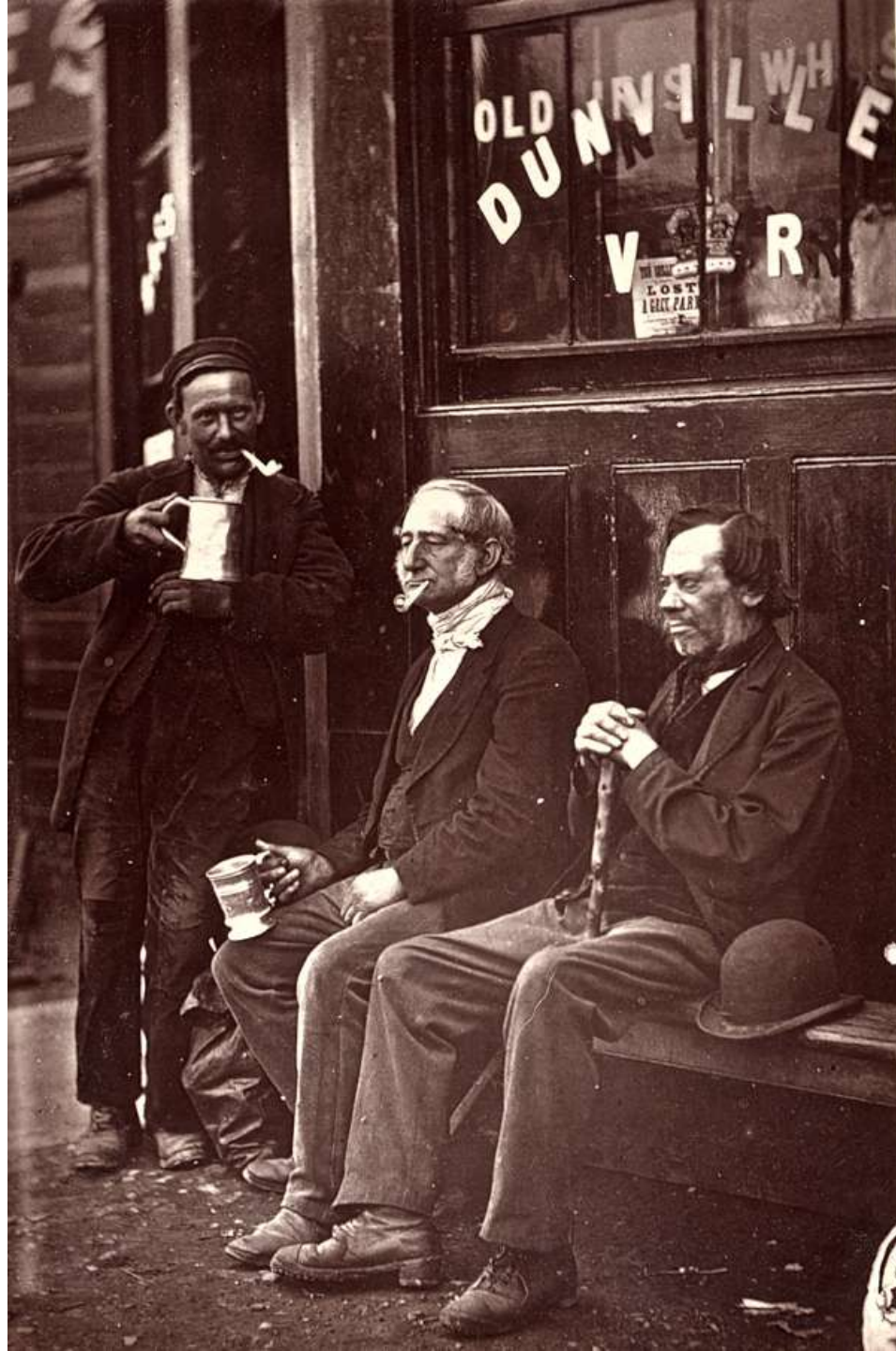
John Thomson
(1877),
*Street Life in
London*

John Thomson
(1877),
*Street Life in
London*

John Thomson
(1877),
*Street Life in
London*

Από τα μέσα του 19^{ου} αιώνα, Ζωγραφικός Ρεαλισμός και κοινωνικά προβλήματα

Millet, Γυναίκες που μαζεύουν ό,τι περίσπεσε από την συγκομιδή του σταριού, 1857

Από τα τέλη του 19^{ου}
αι.

Καταγραφική
φωτογραφία από
τον Emerson, με
παρουσίαση του
ανθρώπινου
στοιχείου σύμφωνα
με την διάθεση του
ζωγραφικού
ρεαλισμού

Peter Henry Emerson
Ψαράδες, Αγγλία
1886

Από τα τέλη του 19^{ου} αι., φωτογραφική καταγραφή των κοινωνικά ευπαθών

Paul Martin, Πλανόδια πωλήτρια εφημερίδων, Λονδίνο 1895

Από τα τέλη του 19^{ου} αι., φωτογραφική καταγραφή ευπαθών ομάδων:
το κοινωνιολογικό ενδιαφέρον

Jacob Riis, 5-Cents a Spot, NYC, ΗΠΑ 1889

Από τα τέλη του 19^{ου} αι., φωτογραφική καταγραφή ευπαθών ομάδων:
το κοινωνιολογικό ενδιαφέρον

Lewis Hine, Κλωστοϋφαντουργείο, Macon, Georgia, ΗΠΑ 1909

Από τα τέλη του 19^{ου} αι., φωτογραφική καταγραφή ευπαθών ομάδων:
το ανθρωπολογικό ενδιαφέρον

Adam Clark Vroman, Ινδιάνος Hopi, Oraibi 1901

Από τα τέλη του 19^{ου} αι., φωτογραφική καταγραφή ευπαθών ομάδων:
το ανθρωπολογικό ενδιαφέρον

Edward Curtis, Bull Neck, Arikara
ΗΠΑ, δεκαετίες 1920/1930

Edward Curtis, Geronimo, Apache
ΗΠΑ, δεκαετίες 1920/1930

Τέλη 19^{ου} αιώνα, κοινωνικό φωτογραφικό ντοκιμαντέρ

Το ζήτημα της κοινωνικής δικαιοσύνης

Δεύτερο μέρος 19^{ου} αι, απαρχές του κοινωνικού φωτογραφικού ντοκιμαντέρ

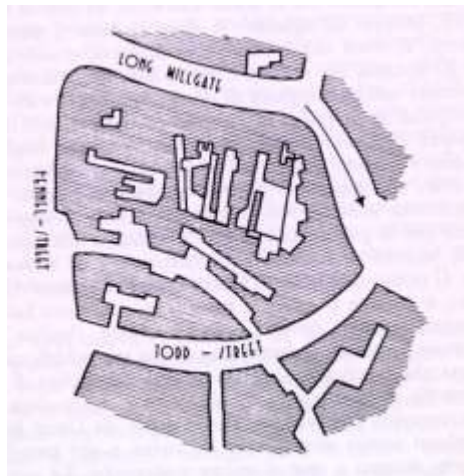
Το εργοστάσιο Mc Connel, Manchester 1820

Γειτονιά Angel Meadow, Manchester – 30.000
κάτοικοι

Such is the Old Town of Manchester, and on re-reading my description, I am forced to admit that instead of being exaggerated, it is far from black enough to convey a true impression of the filth, ruin, and uninhabitableness, the defiance of all considerations of cleanliness, ventilation, and health which characterise the construction of this single district, containing at least twenty to thirty thousand inhabitants. And such a district exists in the heart of the second city of England, the first manufacturing city of the world.

Friedrich Engels
(1845),

*Η κατάσταση της
εργατικής τάξης
στην Αγγλία*

Τρώγλη 19^{ου} αι, Princess Street, Manchester:
η αποχέτευση της τουαλέτας κατέληγε απ'ευθείας στον ποταμό Medlock

Τέλη 19^{ου} αι., απαρχές του κοινωνικού φωτογραφικού ντοκιμαντέρ

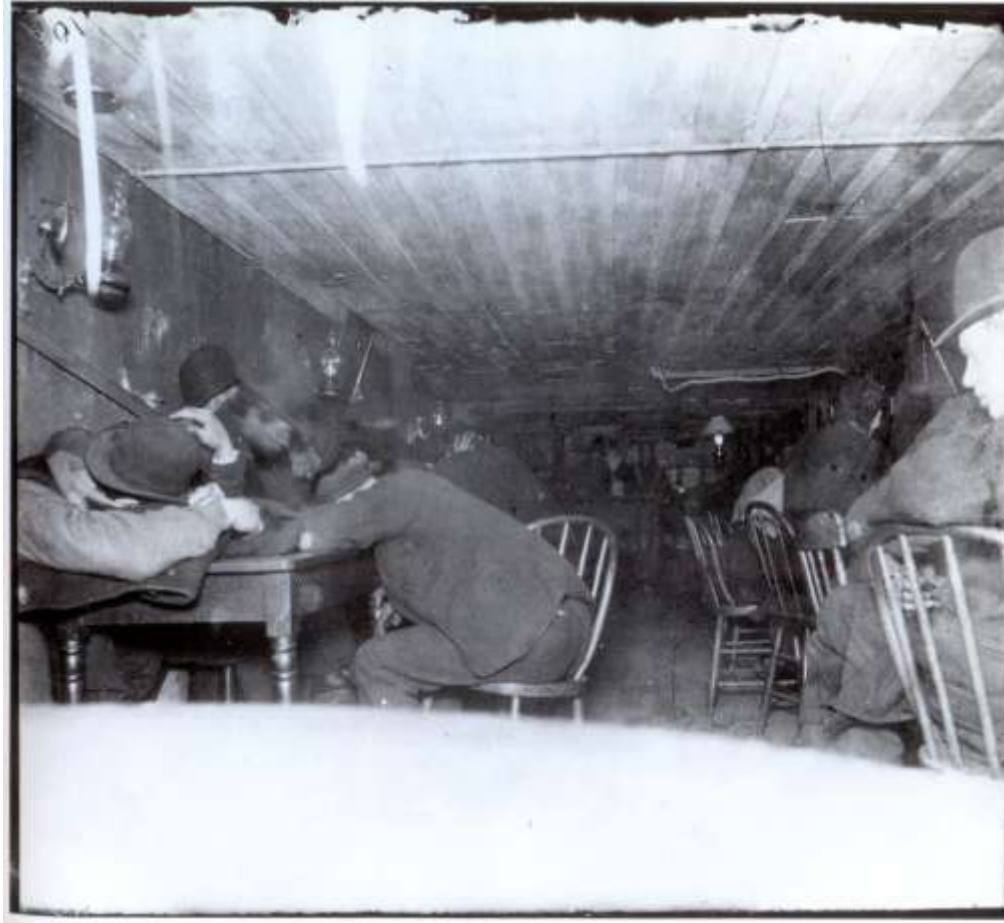

Οικονομική κρίση στην υφαντουργική βιομηχανία, Manchester 1862

Φωτογραφικό ντοκιμαντέρ κοινωνικού αντικειμένου – οι προϋποθέσεις

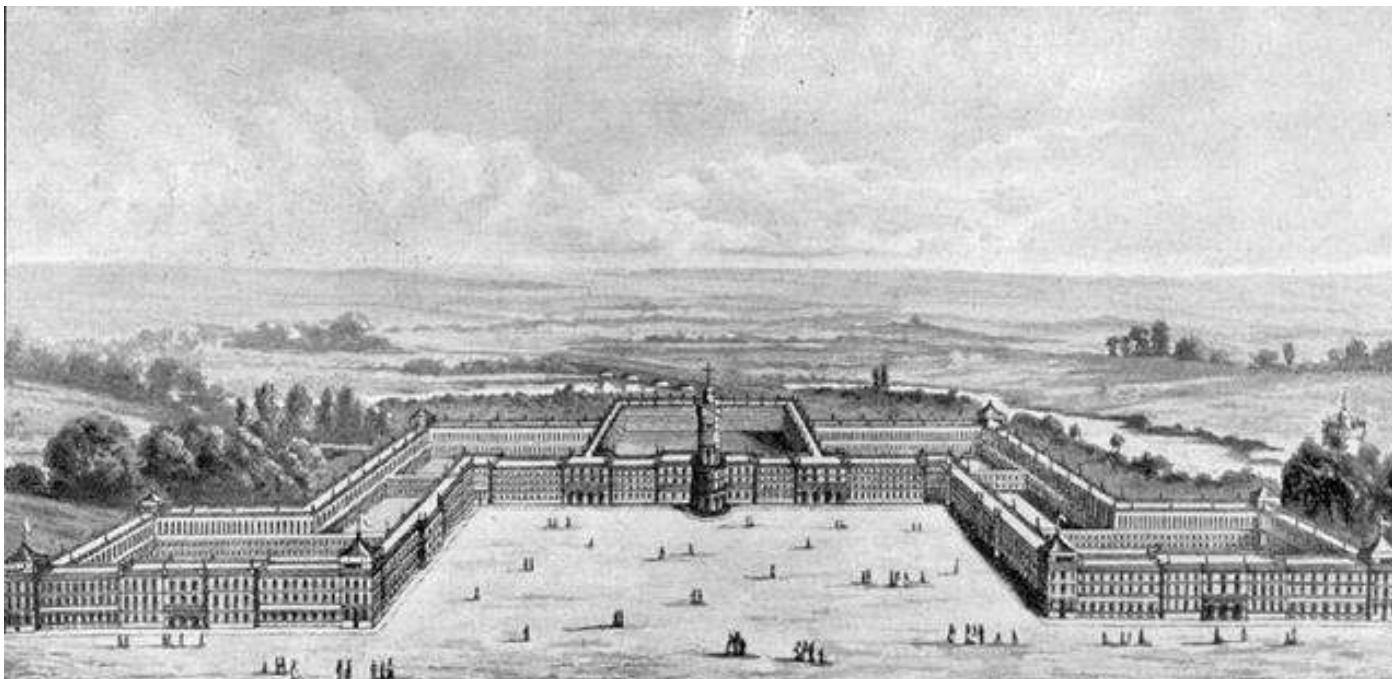
Jacob Riis,
Ολονύκτιο
εστιατόριο
κόστους 2 cents,
Νέα Υόρκη 1887

The camera was invented in 1839. Auguste Comte was finishing his *Cours de Philosophie Positive*. Positivism and the camera and sociology grew up together. What sustained them all as practices was the belief that observable quantifiable facts, recorded by scientists and experts, would one day offer man such a total knowledge about nature and society, that he would be able to order them both.

John Berger στο Berger/Mohr (1982), *Another Way of Telling*. Ν. Υόρκη: Pantheon

Προς την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης για ζητήματα κοινωνικής αδικίας

Charles Fourier, Μελέτη προτύπου υγιεινών εργατικών κατοικιών (Phalanstère), αρχές 19^{ου} αι.

Από τα τέλη του 18ου αι. εμφανίζεται στην Ευρώπη ένας μικρός αριθμός διανοούμενων ανθρωπιστών βιομηχάνων ή/και φιλοσόφων, οι οποίοι δρουν κυρίως στην Αγγλία και στη Γαλλία (λιγότερο στη Γερμανία), προτείνοντας έναν (ουσιαστικά ουτοπικό) διαφορετικό τρόπο οργάνωσης της βιομηχανικής πόλης.

Οι σημαντικότεροι: Owen, 1771-1858 (Harmony), Saint-Simon 1760-1825, Fourier 1772-1837 (Phalanstère), Godin 1817-1889 (Phalanstère), Cabet 1788-1856 (Icarie)

Η άθλια πραγματικότητα των βιομηχανικών εργατών περιγράφεται επίσης από έναν αριθμό λογοτεχνών, όπως οι Dickens, Gaskell, Sue, Balzac κλπ.

Charles Dickens, 1812-1870

Oliver Twist (1837-1838)

A Christmas Carol (1843)

*Dealings with the Firm of
Dombey and Son* (1846 to
1848)

David Copperfield (1849 to
1850)

Bleak House (1852 to 1853)

Hard Times (1854)

A Tale of Two Cities (1859)

Great Expectations (1861)

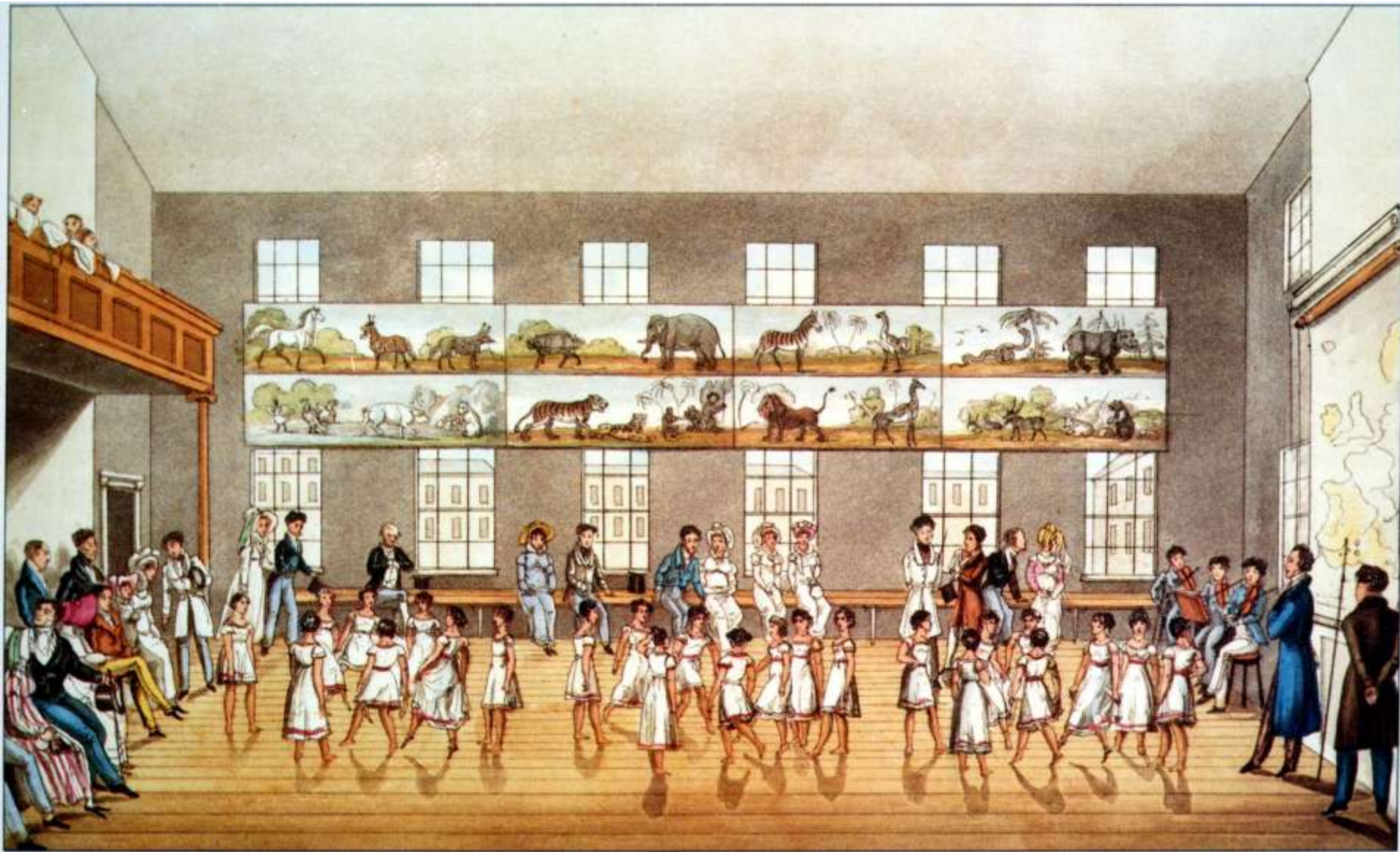

Από τα τέλη του 18^{ου} αιώνα – οι ανθρωπιστές βιομήχανοι

Robert Owen, New Lanark, Σκωτία, 1799: η κλωστοϋφαντουργική βιομηχανική μονάδα-πρότυπο

Από τα τέλη του 18^{ου} αιώνα – οι ανθρωπιστές βιομήχανοι

Robert Owen, New Lanark, Σκωτία, 1799, βιομηχανική μονάδα-πρότυπο: επίδειξη χορού στην αίθουσα τελετών του σχολείου της κοινότητας

Κοινωνικό φωτογραφικό ντοκιμαντέρ

Τέλη 19ου αι., η φωτογραφία μέσω τεκμηρίωσης με στόχο την επίλυση κοινωνικής φύσης προβλημάτων

ΗΠΑ, το έργο του Jacob Riis

Τέλη 19^{ου} αιώνα, εισαγωγή του κοινωνικού φωτογραφικού ντοκιμαντέρ μέσα από το έργο του Jacob Riis: *How the Other Half Lives* (1890)

GOTHAM COURT

HOW THE OTHER HALF LIVES

STUDIES AMONG THE TENEMENTS OF NEW YORK

BY

JACOB A. RIIS

*WITH ILLUSTRATIONS CHIEFLY FROM PHOTOGRAPHS TAKEN BY
THE AUTHOR*

NEW YORK
CHARLES SCRIBNER'S SONS

1890

Jacob Riis (1890), *How the Other Half Lives*

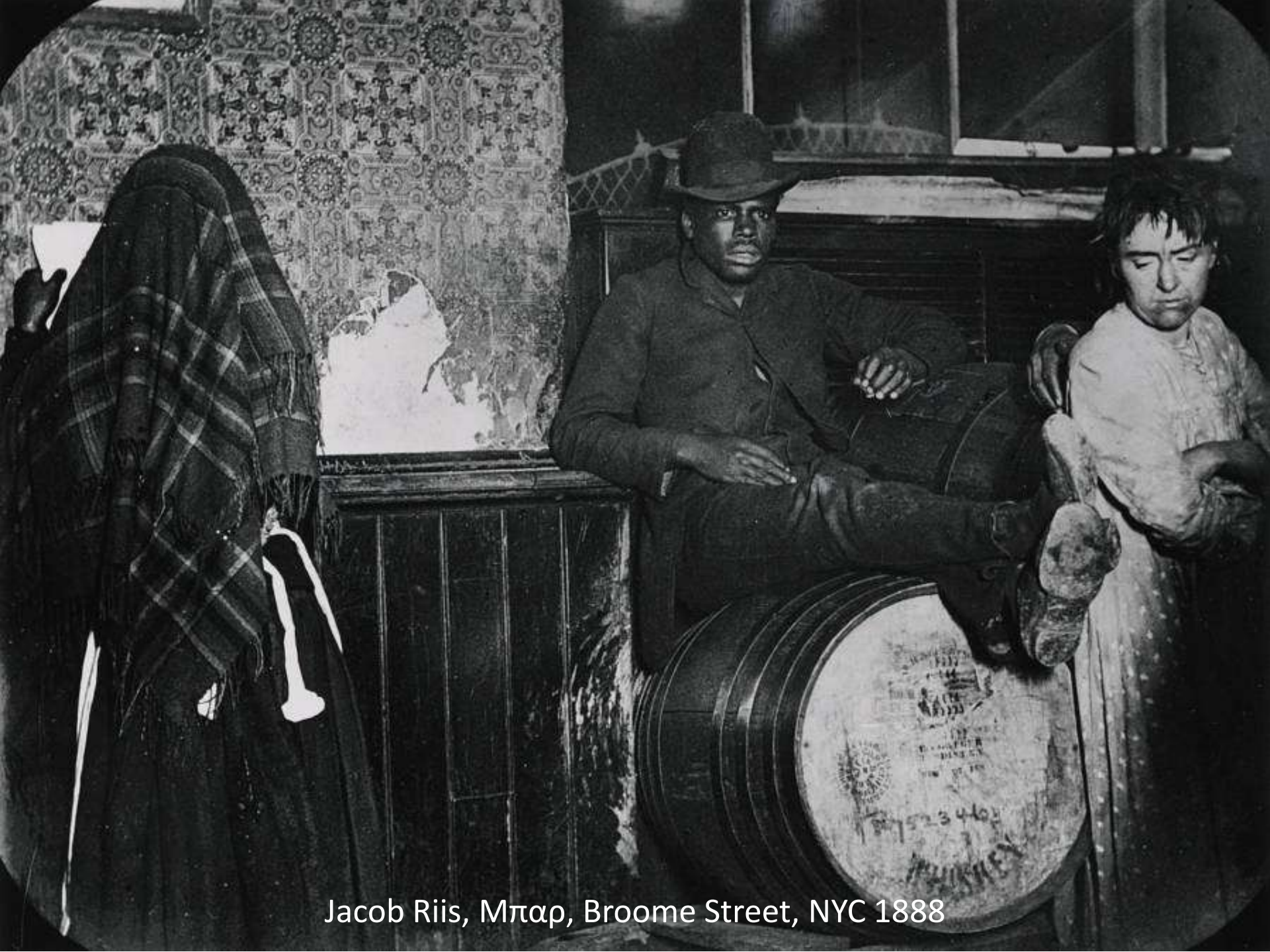
Jacob Riis, *Bandit's Roost*, NYC 1887

Jacob Riis
(1890), *How the
Other Half Lives*

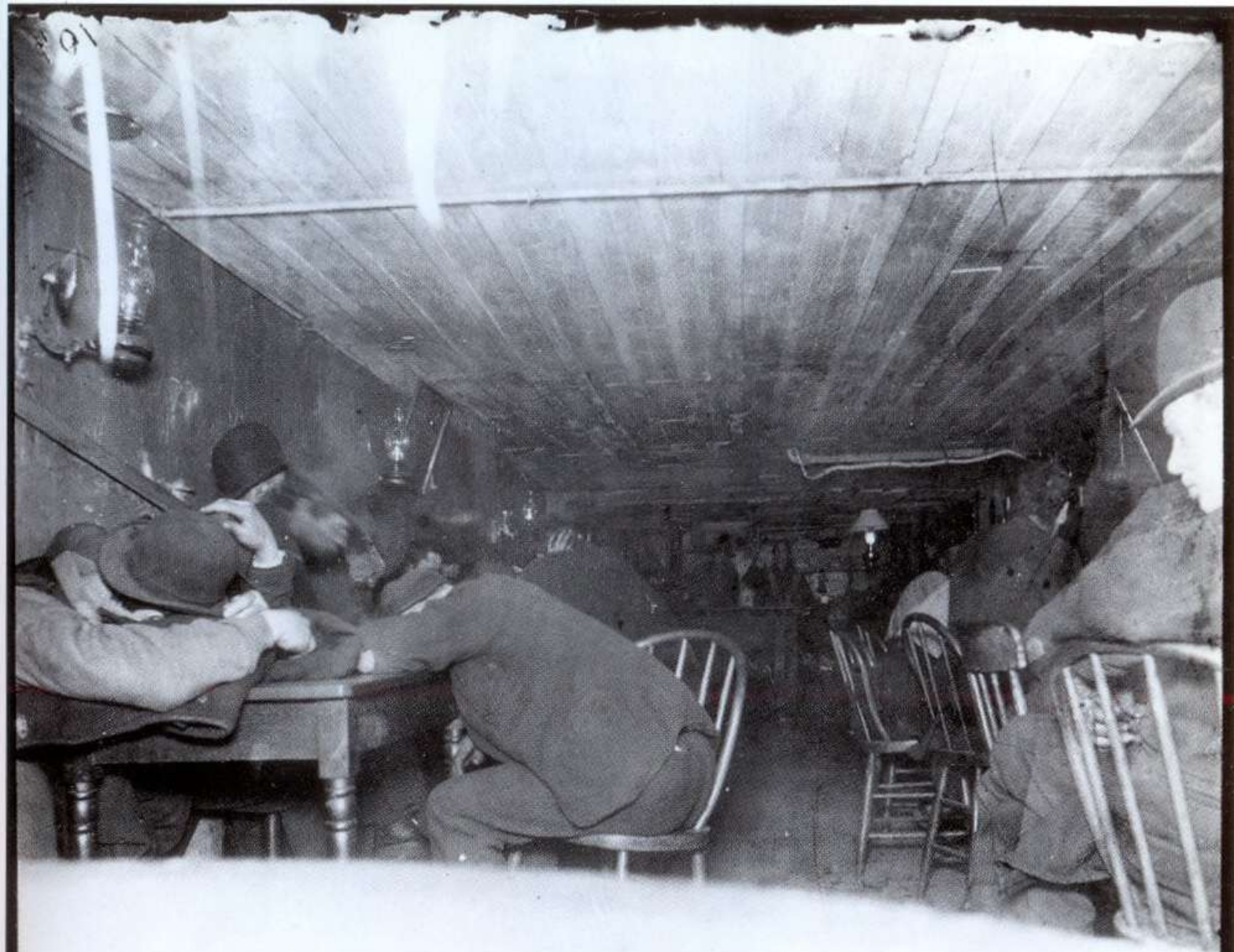
Jacob Riis,
Εσωτερική
αυλή, NYC 1889

Jacob Riis, Μπαρ, Broome Street, NYC 1888

Jacob Riis,
Άστεγοι,
Mulberry Street,
NYC 1889

Jacob Riis, All-Night, 2-cent Restaurant, NYC 1887

Εκτυπωμένο χαρακτηριστικό από την εικόνα του Jacob Riis,
All-Night, 2-cent Restaurant, NYC 1887

Jacob Riis (1890), *How the Other Half Lives*

Αναπαραγωγή του εκτυπωμένου εικονογραφημένου κειμένου

8. As a thief never owns to his calling, however devoid of moral scruples, preferring to style himself a speculator, so this real home-product of the slums, the stale-beer dive, is known about "the Bend" by the more dignified name of the two-cent restaurant. Usually, as in this instance, it is in some cellar giving on a back alley. Doctored, unlicensed beer is its chief ware. Sometimes a cup of "coffee" and a stale roll may be had for two cents. The men pay the score. To the women--unutterable horror of the suggestion--the place is free. The beer is collected from the kegs put on the sidewalk by the saloon-keeper to await the brewer's cart, and is touched up with drugs to put a froth on it. The privilege to sit all night on a chair, or sleep on a table, or in a barrel, goes with each round of drinks. Generally an Italian, sometimes a negro, occasionally a woman, "runs" the dive. Their customers, alike homeless and hopeless in their utter wretchedness, are the professional tramps, and these only. The meanest thief is infinitely above the stale-beer level: Once upon that plane there is no escape. To sink below it is impossible; no one ever rose from it. One night spent in a stale-beer dive is like the traditional putting on of the uniform the caste, the discarded rags of an old tramp. That stile once crossed, the lane has no longer a turn; and contrary to the proverb, it is usually not long either.

AN ALL-NIGHT TWO-CENT RESTAURANT IN "THE BEND."

Jacob Riis, Έχει την καθημερινή ευθύνη της αδελφής της, NYC 1898

Jacob Riis, Εβραϊκό σχολείο, NYC 1892

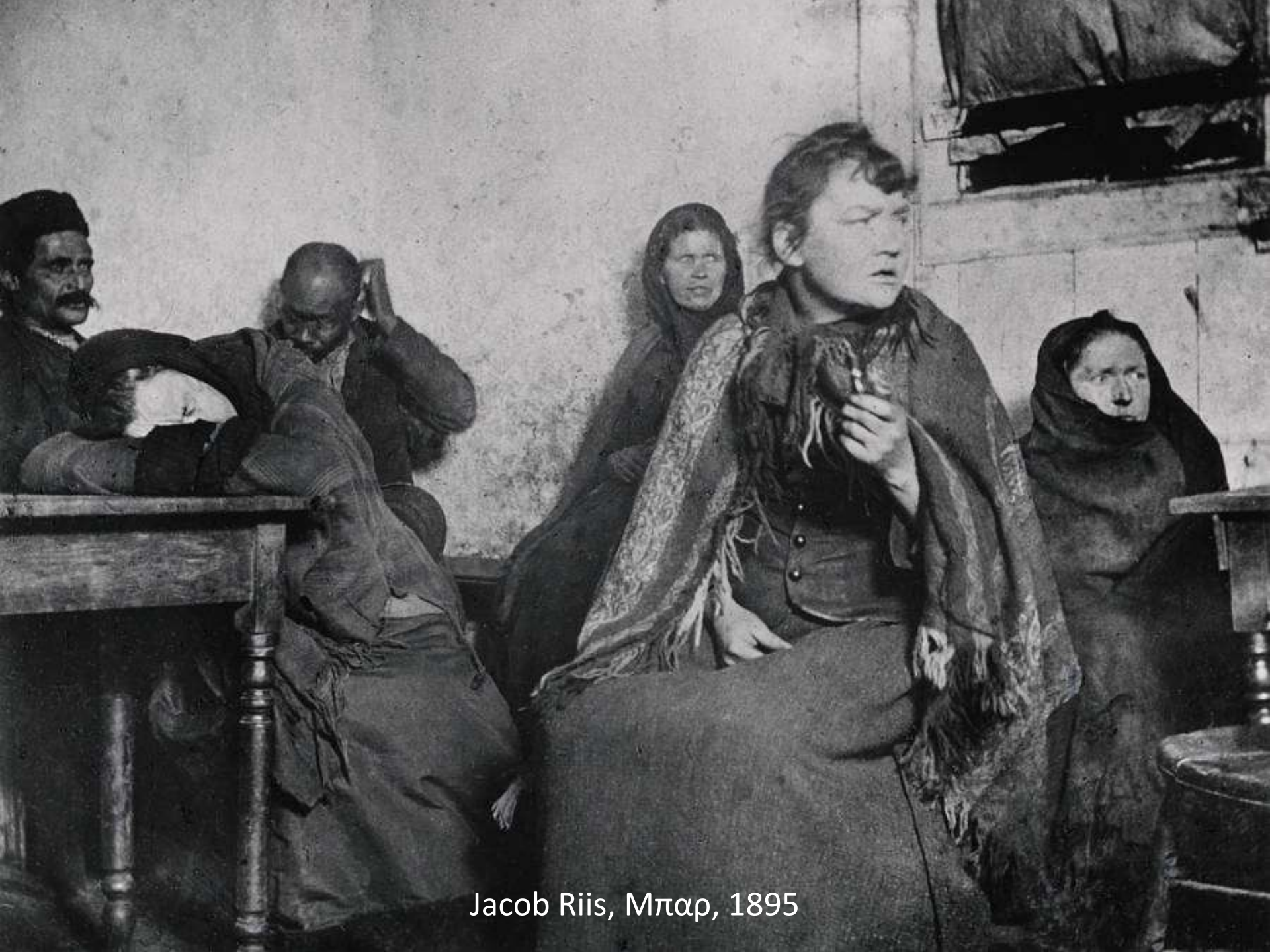
Jacob Riis, Αίθουσα σχολείου, West 52 St. (1888-1898)

Jacob Riis, νυχτερινό σχολείο, NYC 1892

Jacob Riis, Mixed Joint, NYC 1887

Jacob Riis, Μπαρ, 1895

Jacob Riis, δωδεκάχρονος στην δουλειά, NYC 1892

081

Jacob Riis, Susi work, 1892

Jacob Riis, Βοημοί κατασκευαστές πούρων, Ν.Υόρκη

Jacob Riis, Εσωτερικό βιοτεχνίας, Ludlow St., 1889

Jacob Riis, Κατασκευαστής παπουτσιών στο σπίτι του (1888-1896)

Jacob Riis,
Δουλεύει στο
σπίτι της,
Hudson Street,
NYC 1897

Jacob Riis, Κοιμάται εδώ τα τελευταία τέσσερα χρόνια, NYC 1887-1890

Jacob Riis, Ζει με την οικογένειά του σε υπόγεια αποθήκη κάρβουνου, Sabath, Ludlow Street, NYC 1887-1895

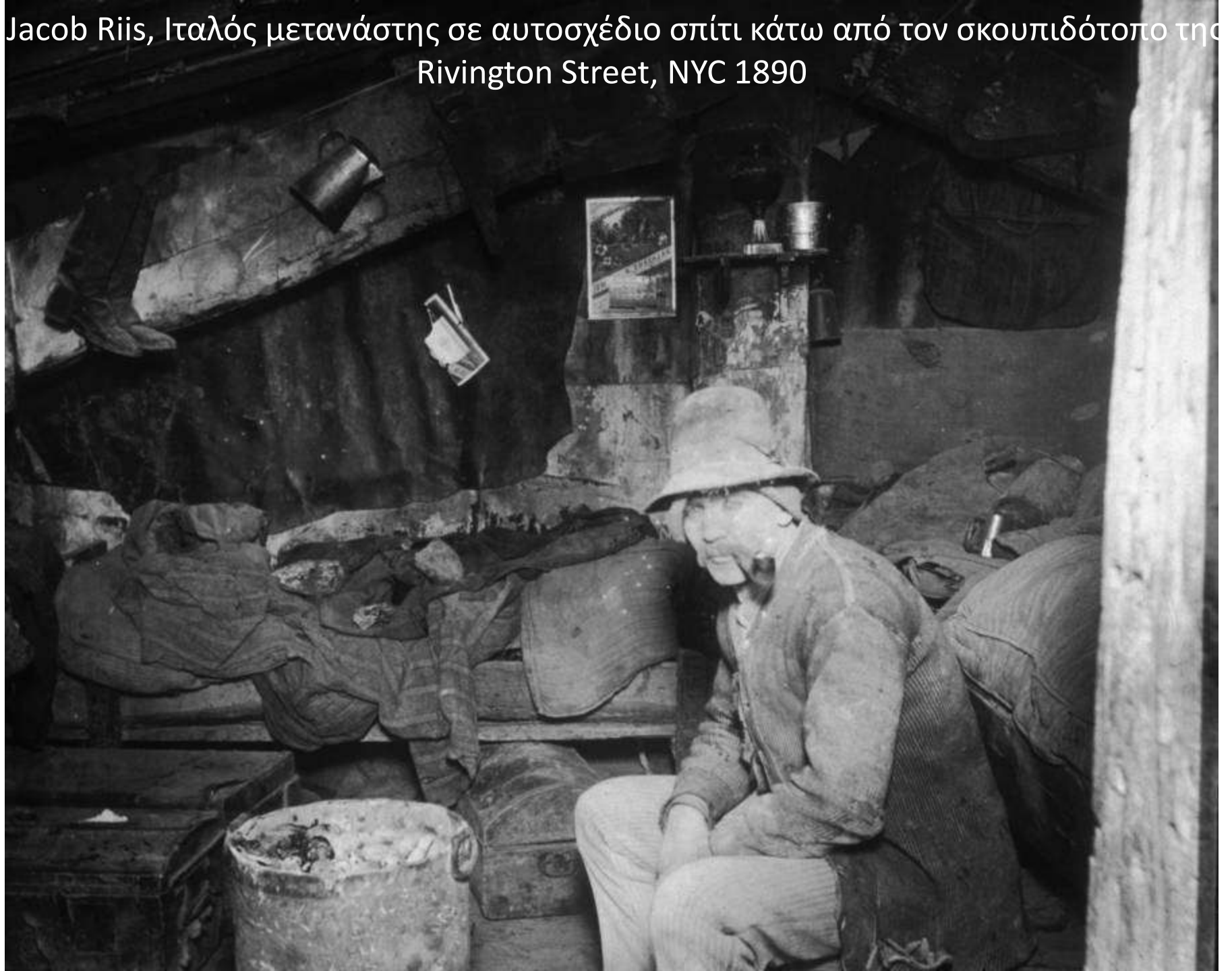

Jacob Riis, Οικογένεια Ιταλού ρακοσυλλέκτη, NYC 1889

Jacob Riis, Οικογένεια Άγγλων, West 28th Street, NYC 1889

Jacob Riis, Ιταλός μετανάστης σε αυτοσχέδιο σπίτι κάτω από τον σκουπιδότοπο της Rivington Street, NYC 1890

555 Jacob Riis, Άστεγη γυναίκα και το κρεβάτι της, Ν.Υόρκη 1892 IIIV

Jacob Riis, Γυναικείο κρατητήριο, Elizabeth Street, NYC 1890

Jacob Riis, Γυναικείο κρατητήριο, Elizabeth Street, NYC 1890

Jacob Riis, Ανδρική φυλακή (1888-1890)

Jacob Riis, ανδρικό κρατητήριο, NYC 1892

Κοινωνικό φωτογραφικό ντοκιμαντέρ

Τέλη 19ου αι., η φωτογραφία μέσο τεκμηρίωσης με στόχο την επίλυση κοινωνικής φύσης προβλημάτων

ΗΠΑ, το έργο του Lewis Hine

Κοινωνικό
φωτογραφικό
ντοκιμαντέρ

Το έργο του
Lewis W. Hine
(Ellis Island)

Lewis Hine
Ellis Island, NYC
1908

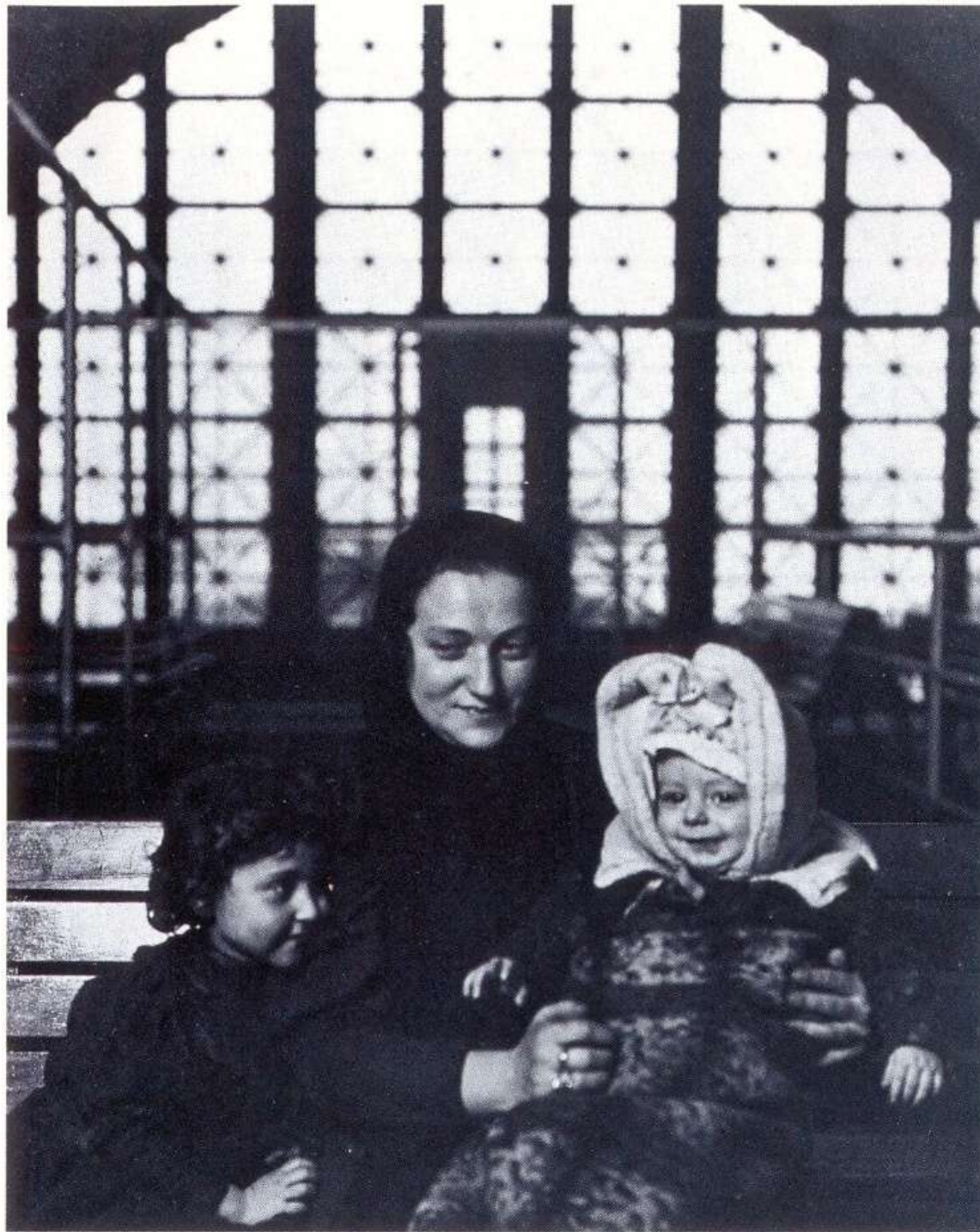

Το έργο του
Lewis W. Hine
(Ellis Island)

Lewis Hine
Ellis Island, NYC
1905

Lewis Hine
Ellis Island, NYC
1905

Κοινωνικό
φωτογραφικό
ντοκιμαντέρ

Το έργο του
Lewis W. Hine
(Men at Work)

Lewis Hine
Empire State
Building, NYC
1931

Lewis Hine
Empire State
Building, NYC
1931

Lewis Hine
Empire State
Building, NYC
1931

Lewis Hine, εκστρατεία κατά της εργασίας ανηλίκων (1905-1912)

Lewis Hine, Jo Bodeon, βοηθός, Κλωστοϋφαντουργείο Chace, Burlington, Vermont

Lewis Hine, Διανομείς εφημερίδων, Connecticut 1910

Lewis Hine, Francis, 5 ετών, St. Louis, Missouri 1910

Lewis Hine,
έργο για την
Child Labor
National
Committee,
1908-1924

Lewis Hine
Joseph Severio,
11 ετών,
πωλητής
φιστικιών,
μεσάνυχτα,
Wilmington,
Delaware 1911

L.Hine, Εργάτες 14 ετών, όλοι καπνίζουν, εργοστάσιο πούρων, Ταμπα, Florida 1905

Lewis Hine, Salvin, 5 ετών, μεταφορέας φρούτων, N.Jersey 1910

Hine, Manuel, 5 ετών, μεταφορέας γαρίδων, δεν μιλάει αγγλικά, Biloxi, Mississippi 1908-1912

Lewis Hine
Alberta, 5 ετών,
συλλογή
βατόμουρων,
Delaware 1910

Lewis Hine, Ψάξιμο στα σκουπίδια, Boston 1909

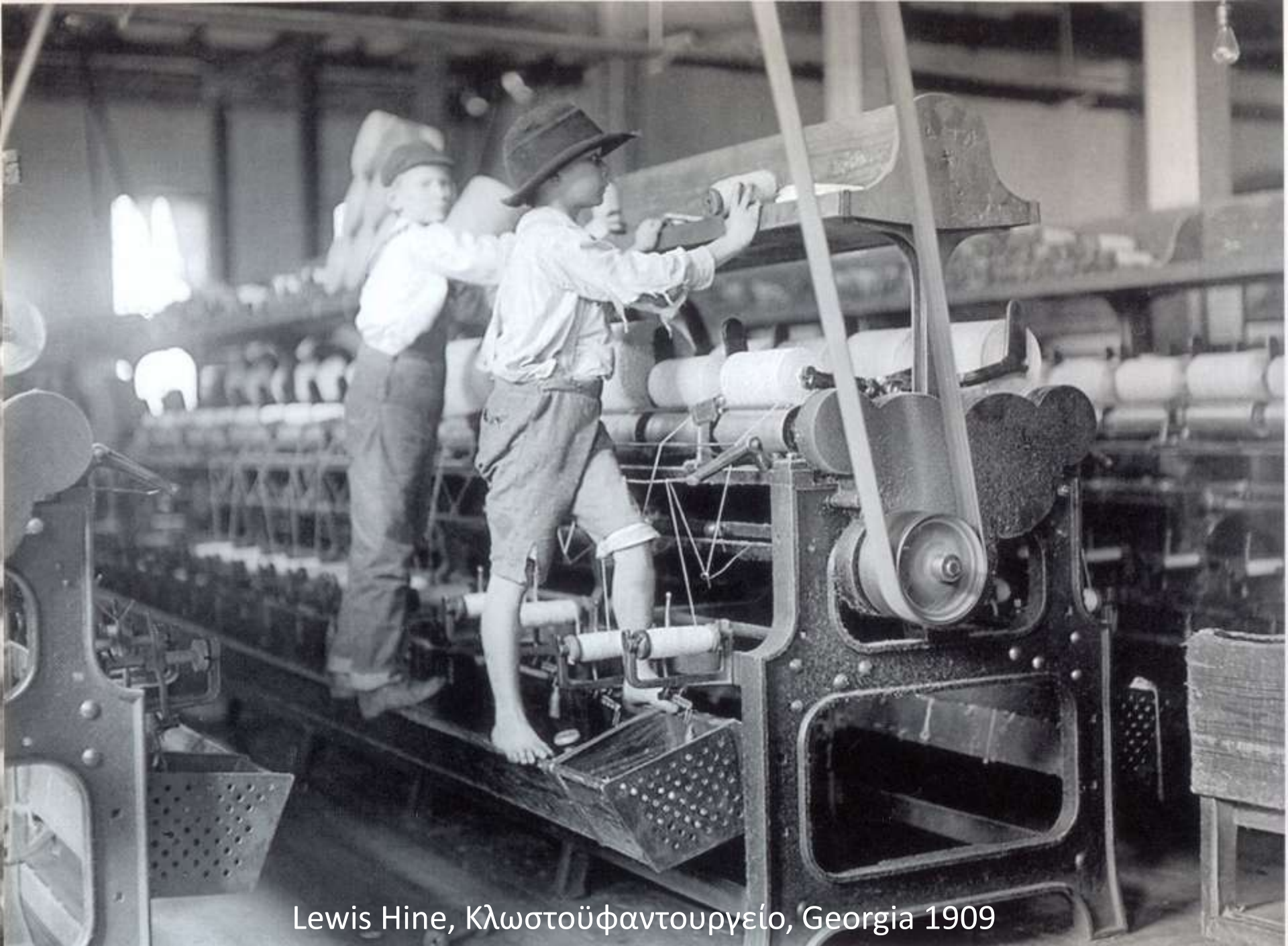
James Nachtwey, στιγμιότυπο από το War Photographer (Christian Frei 2001)
Jakarta 1998

James Nachtwey, Jakarta 1998

Lewis Hine, Newberry, South Carolina, περ.1910
Ο επιστάτης είπε απολογητικά «έτυχε να περάσει».

Lewis Hine, Κλωστοϋφαντουργείο, Georgia 1909

Lewis Hine, Sattie Pfeifer, S. Carolina 1908

Lewis Hine, αγόρι από την Πολωνία, κλωστοϋφαντουργείο, Rhodes Island 1909

Lewis Hine
Addie Laird, 12
ετών,
Κλωστοϋφαντουργείο, Vermont
1910

Lewis Hine
Indiana Glass,
μεσάνυχτα, 1908

Lewis Hine, Ορυχείο, Pennsylvania 1911

Lewis Hine, Ορυχείο, Pennsylvania 1911

Lewis Hine, εκστρατεία κατά της εργασίας ανηλίκων (1905-1912)

Ορυχείο, Pennsylvania 1911

Lewis Hine, εκστρατεία κατά της εργασίας ανηλίκων (1905-1912)

Τέλος της ημέρας, στριμωγμένοι στο ανοιχτό ασανσέρ για επάνω, Pennsylvania 1911

Lewis Hine
Ορυχείο, οδηγός
βαγονιού, W.
Virginia 1908

Lewis Hine, Σπάσιμο του κάρβουνου, σύννεφα σκόνης, Pennsylvania 1911

Lewis Hine, Hurley Bruce, ορυχείο Indian Mine, 12 ή 14 ετών, επικίνδυνος ρόλος, Jellico, Tennessee, περ. 1910

L.Hine, Αποκοιμισμένος ανήλικος εφημεριδοπώλης, Jersey City, New Jersey 1908-1910

Michael, 5 ετών, εδώ με τον Lewis Hine, δυο φορές με κρίσεις πνευμονίας, μοίραζε εφημερίδες με καταρακτώδη βροχή, Philadelphia, Pennsylvania 1910

Lewis Hine,
έργο για την
Child Labor
National
Committee,
1908-1924

Lewis Hine
Lewis Birch,
Εφημεριδοπώ
λης, 12
χρονών,
Wilmington,
Delaware
1910

Lewis Hine, Κλωστοϋφαντουργείο, Macon, Georgia 1909

Lewis Hine,
μια μέθοδος
υπόστασης του
φωτογραφικού
ντοκιμαντέρ

Lewis Hine,
Κλωστοϋ-
φαντουργείο,
Macon,
Georgia 1909

“Hine conceived of the medium as a means of studying and describing the social conditions around him. He realized, however, that his pictures “proved” nothing; if they were to contribute to social change they must first affect the sensibilities of those who saw them. Much of Hine’s work is not a protest but a celebration of people who had nerve, skill, muscle, and tenacity. There is in his pictures little pity and much love and respect for those who were casually called the common people”.

John Szarkowski (1973), *Looking at Photographs*. NYC: MoMA, σελ. 60

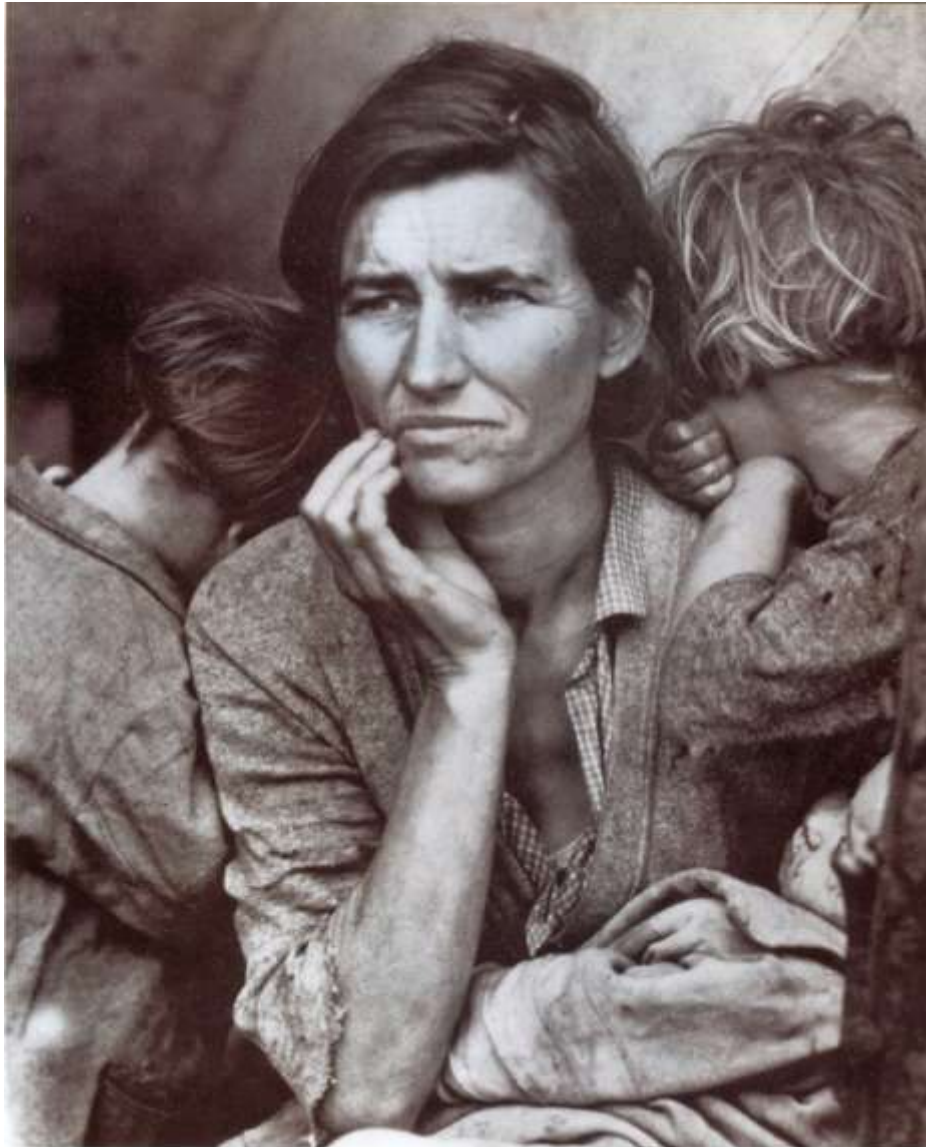

Κοινωνικό φωτογραφικό ντοκιμαντέρ:
η θεσμοθέτηση της κατεύθυνσης

ΗΠΑ, το έργο της FSA
(Farm Security Administration)

<https://www.youtube.com/watch?v=OJ4sXtT7Nxg>

FSA – εκτεταμένοι εύρους, δημόσια χρηματοδοτούμενο φωτογραφικό ντοκιμαντέρ:
θεσμοθέτηση της κατεύθυνσης

Dorothea Lange, Migrant Mother,
Nipomo, California 1936

Documentary is an approach, not a technique; an affirmation, not a negation [...] The documentary attitude is not a denial of the plastic elements which must remain essential criteria in any work. It merely gives these elements limitation and direction. Thus composition becomes emphasis, and line sharpness, focus, filtering, mood – all those components included in the dreary vagueness “quality” are made to serve an end: to speak, as eloquently as possible, of the things to be said in the language of pictures.

Roy Stryker, “Documentary
Photography”, Encyclopedia of
Photography, ΗΠΑ, NYC 1963

Μέσα 20^ο αι, η φωτογραφική εικόνα μέσο μετάδοσης αντικειμενικής πληροφορίας

FSA, Arthur Rothstein, Badlands, S.Dakota, 1936

FSA, περίοδος απόλυτης πίστης στην φωτογραφική καταγραφή

An early recruit to FSA was Arthur Rothstein (1915-1985) [..., whose] photography has been overshadowed by a notorious set of photographs he made in the barren Badlands of South Dakota during the summer of 1936. Having come across the sun-bleached skull of a steer resting on parched soil, he filmed it where he found it, but then moved it, and experimented with close-ups and cast shadows. He was accused of fakery for moving the skull: the agency worried that their funds would be cut back, but did not dismiss Rothstein. In fact, several FSA photographers could have been charged with altering their images: Lange, for example, had a retoucher air-brush out what she considered a flaw in *Migrant Mother*.

Arthur Rothstein, S.Dakota 1936

Mary Marien (2002), *Photography, a Cultural History*, σ.286

Περί αντικειμενικότητας της φωτογραφίας νέων: Παρίσι, επανάσταση 1871

Οδόφραγμα, passage Raoul

Περί αντικειμενικότητας της φωτογραφίας νέων: Παρίσι, επανάσταση 1871

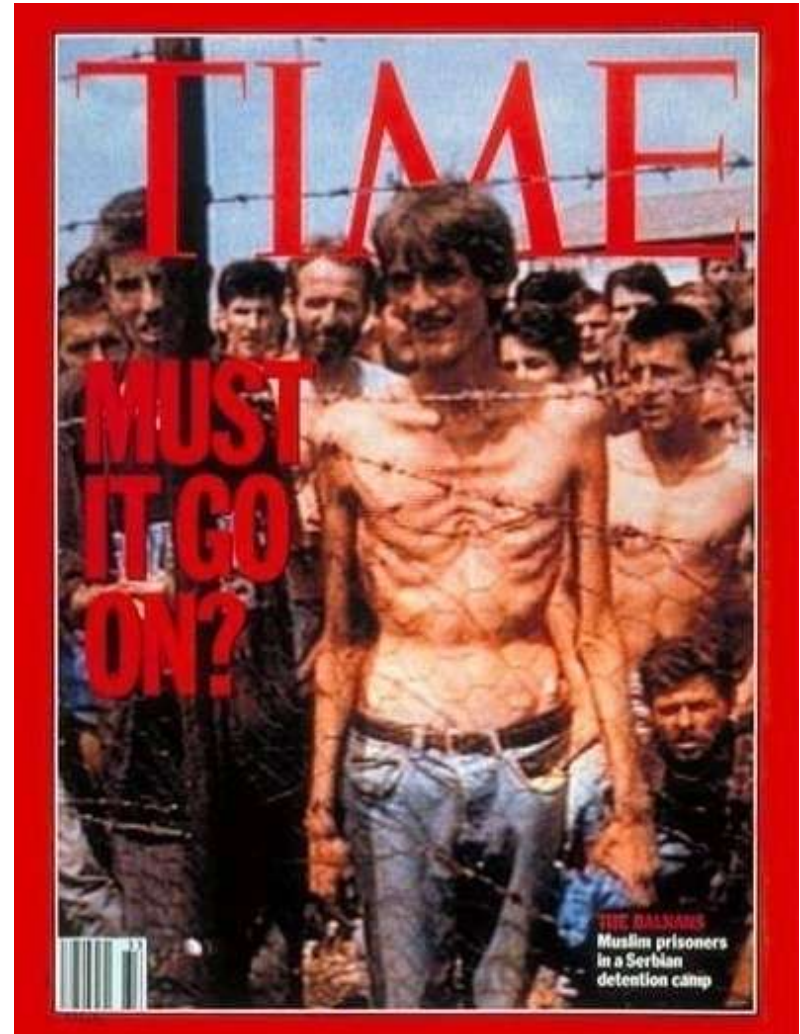
Εκτελεσμένοι επαναστάτες, εντοπισμένοι από τις φωτογραφίες τους

Σήμερα – αμφισβήτηση της αντικειμενικότητας των ειδήσεων

Specters of barbarism in Bosnia compel the U.S. and Europe to ponder: Is it time to intervene?

By J.F.O. McCallister/Washington
Monday, Aug. 17, 1992

The shock of recognition is acute. Skeletal figures behind barbed wire. Murdered babies in a bus. Two and a half million people driven from their homes in an orgy of "ethnic cleansing." Detention camps, maybe even concentration camps. Surely these pictures and stories come from another time -- the Dark Ages, the Thirty Years' War, Hitler's heyday. Psychic defenses struggle to minimize, to deny, to forget. Not here; not now. Europeans were supposed to have learned from the last terrible war on their soil not to murder their neighbors.

Atrocity and Outrage

F S A

Walker Evans, φωτογράφος

Walker Evans,
Straight
Photography

Walker Evans,
NYC 1930

Walker Evans, πειραματισμοί με την φωτογραφία στιγμιότυπου

Walker Evans, NYC 1932

Walker Evans,
πειραματισμοί με
την φωτογραφία
δρόμου

Walker Evans, NYC
1929

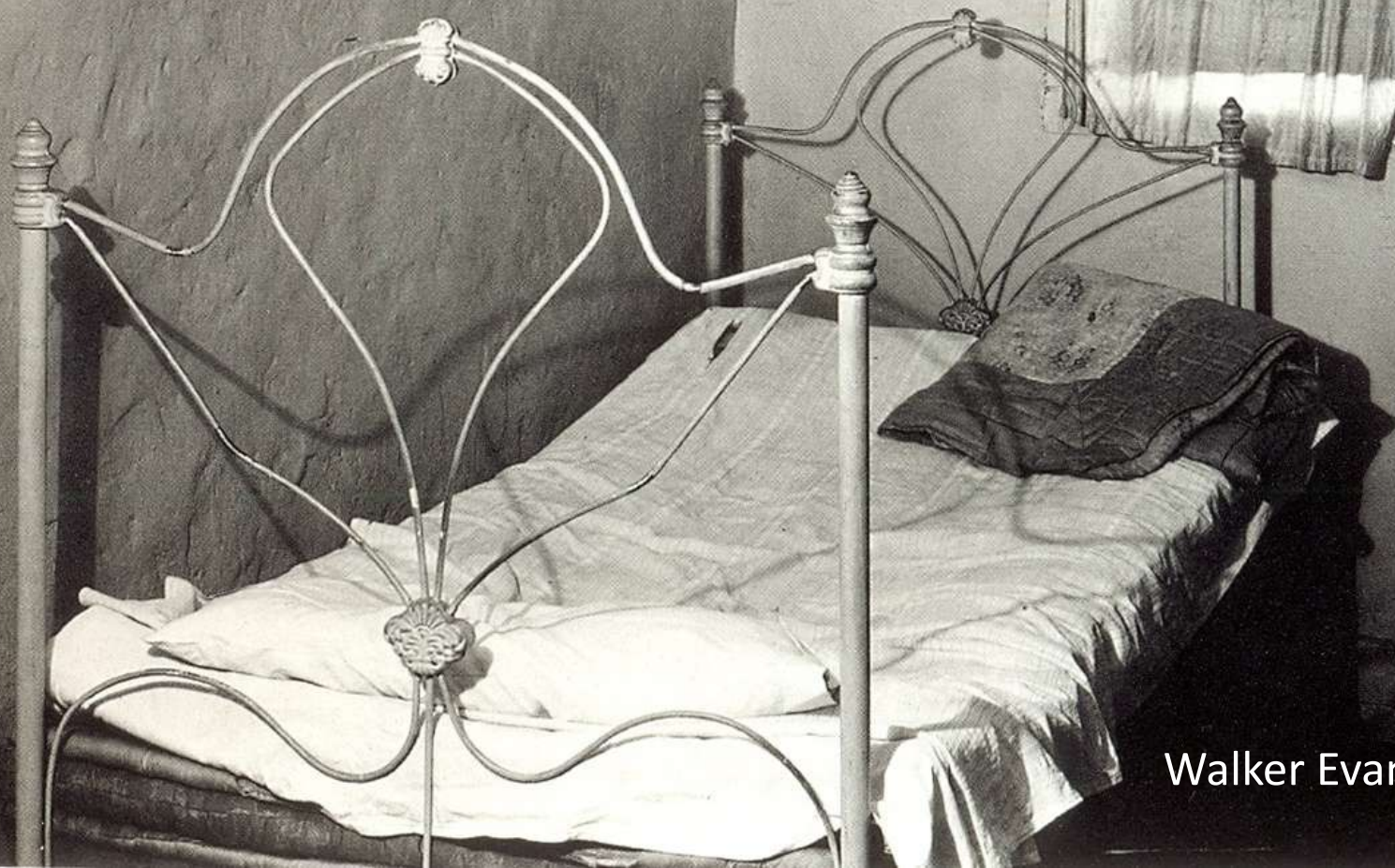
Walker Evans,
NYC 1929

Walker Evans,
διάθεση για
καταγραφική
φωτογραφία

Walker Evans,
Havana 1932

Walker Evans, διάθεση για φωτογραφικό ντοκιμαντέρ

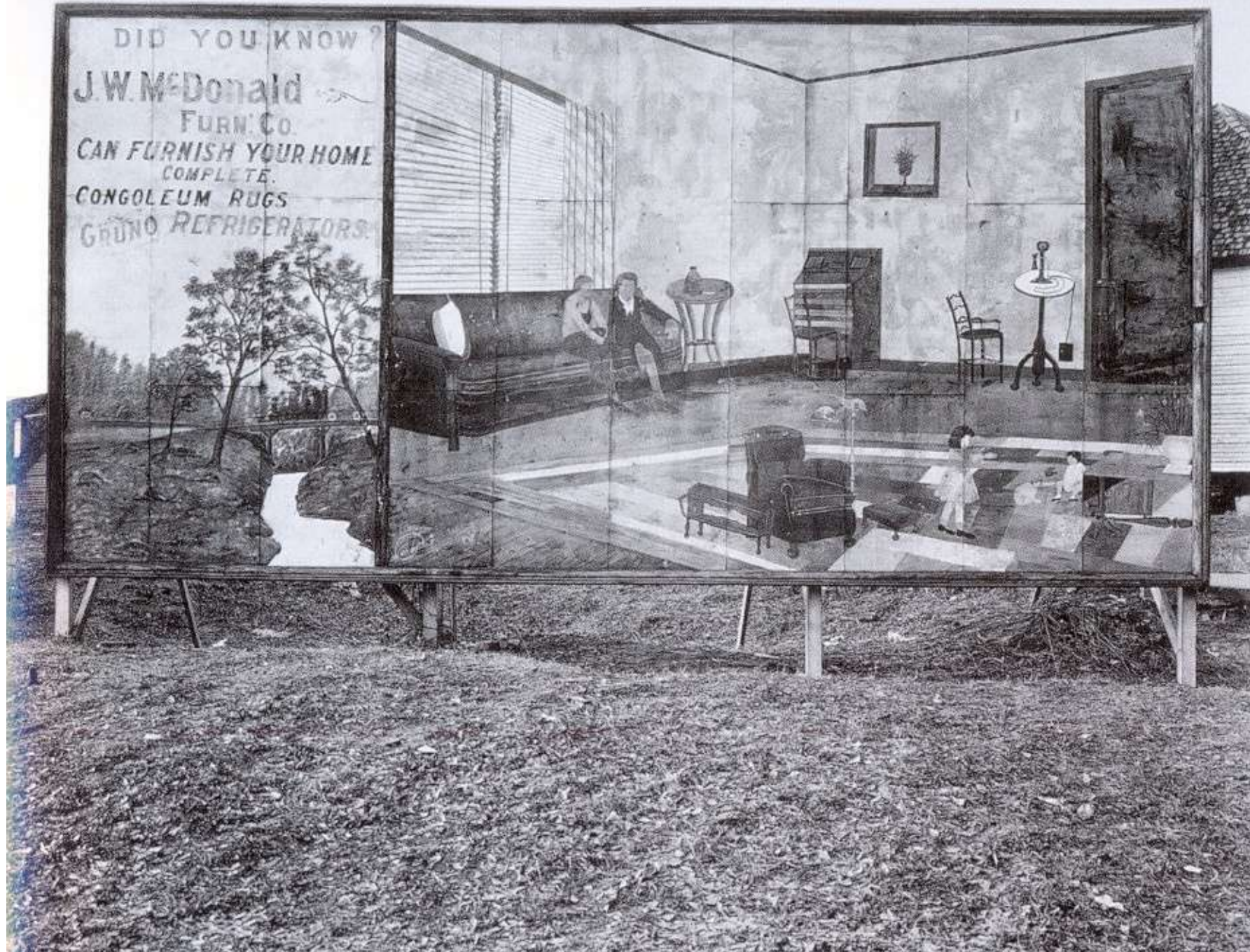

Walker Evans, Hudson St,
NYC 1931-33

Walker Evans, διανοητική προσέγγιση

Walker Evans, Truck Sign, 1930

Walker Evans, διανοητική προσέγγιση – Alabama 1936

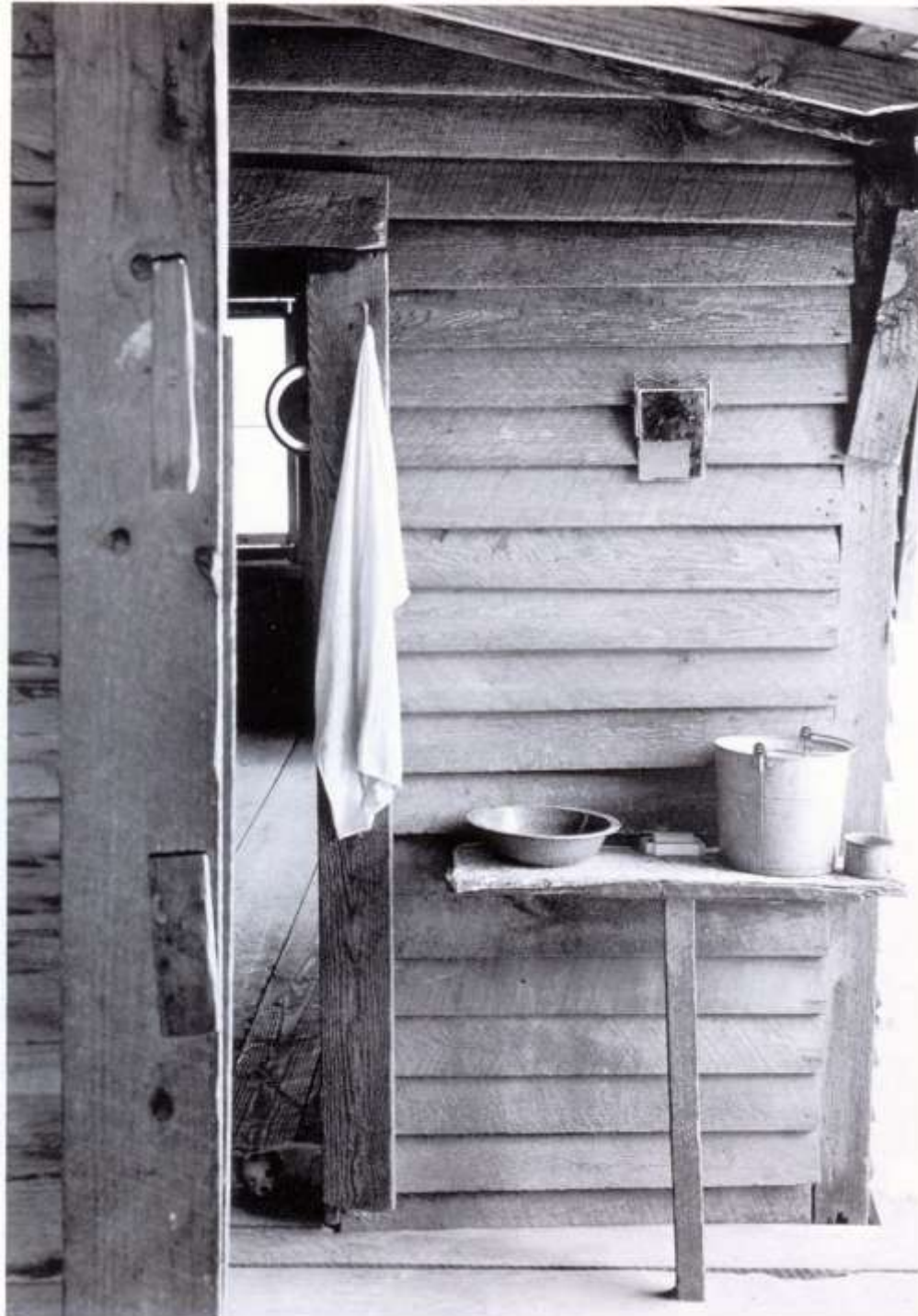
ΗΠΑ, FSA

Walker Evans, έργο και σημασία του

Walker Evans, Η οικογένεια Burroughs, Alabama 1936

FSA
το έργο του
Walker Evans

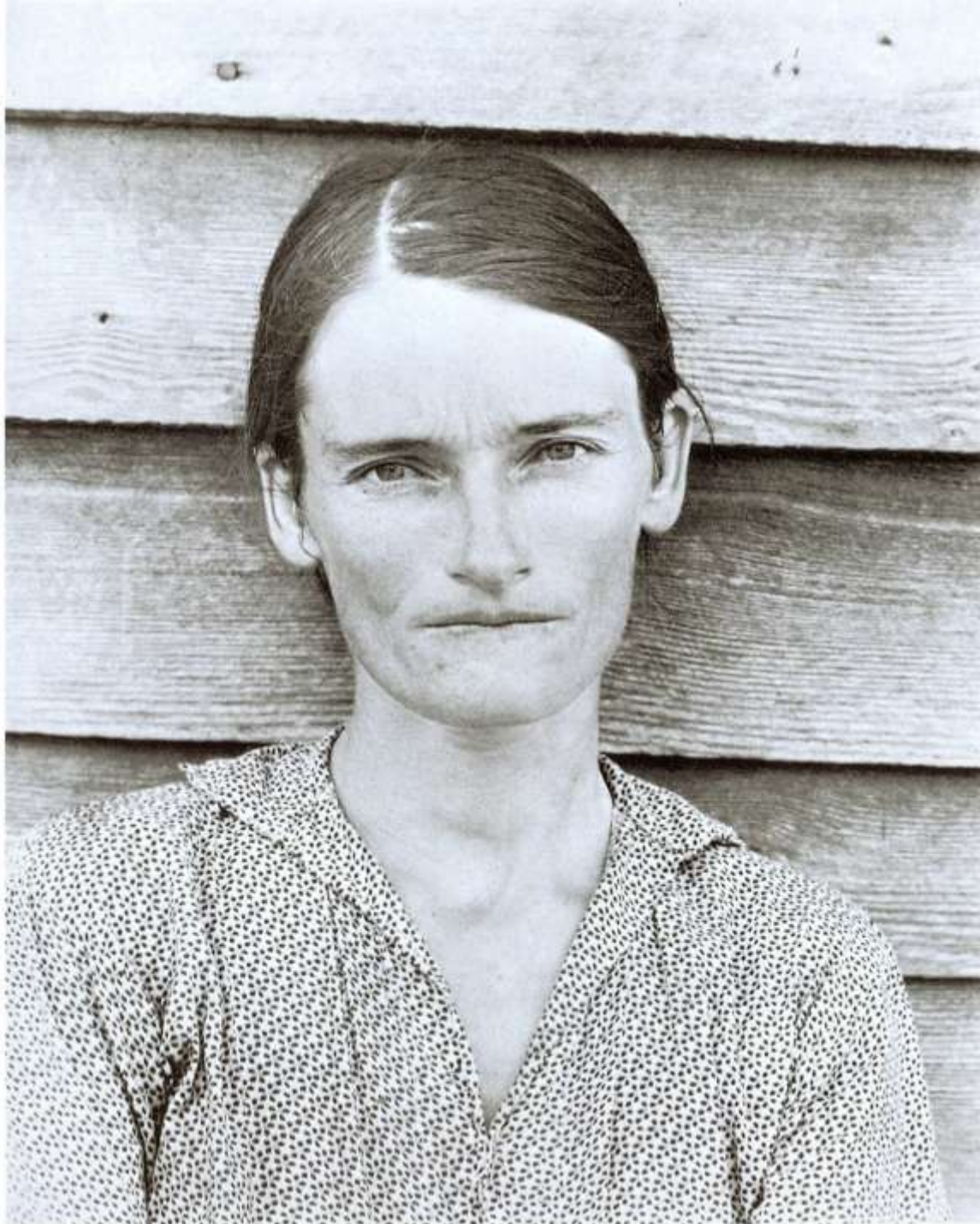

Walker Evans
Εσωτερικό του
σπιτιού των
Burroughs, 1936

Walker Evans
Floyd Burroughs,
Alabama 1936

Walker Evans
Allie May
Burroughs,
Alabama 1936

Walker Evans, Σπίτι ανθρακωρύχου, W. Virginia 1936

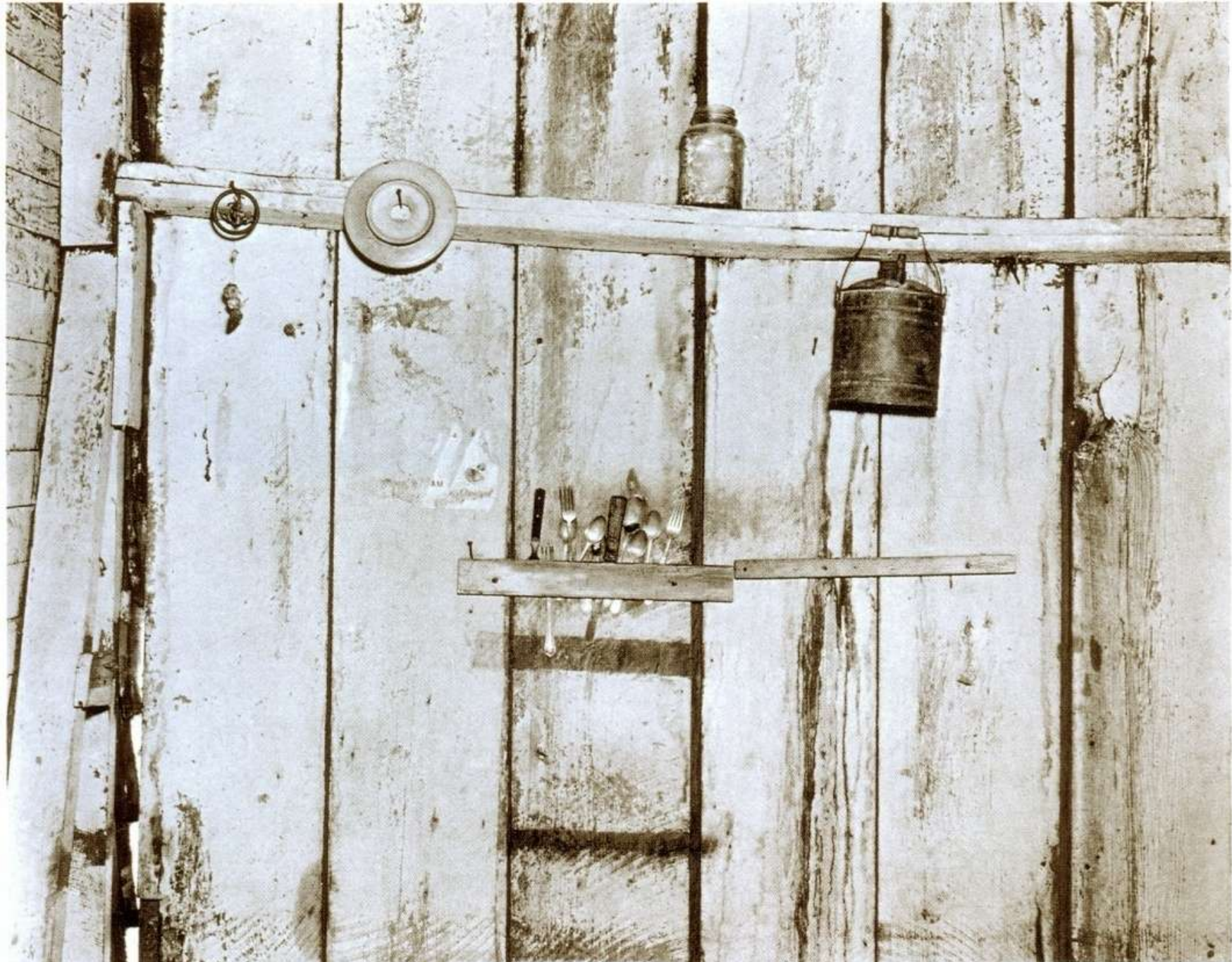

Walker Evans
Σπίτι
ανθρακωρύχου,
W. Virginia 1936

Walker Evans, Οικογένεια Fields, Alabama 1936

Walker Evans, Η κουζίνα της οικογένειας Fields, Alabama 1936

Point Record System Credits

Sunday School Attendance 20
 On Time 10
 Bible Bought 10
 Offering 10
 A Prepared Lesson 30
 Preaching Attendance 20
 Total, 100

BE A
100 PER CENT PUPIL.

SECRETARY'S REPORT

SUNDAY *July 5* 193*6*

CLASS NAME	No. Present	No. Absent	No. On Time	No. Bible Bought	No. Offering	No. Lesson Prepared	No. Preaching Attendance	Total
Infants	3	1	1			1	1	10
PRIMARY	7							20
SENIOR	6	2	2		1	0	2	10
ADULT	8	6	6		3	0	6	10
WOMEN	10	7	7		8	1	7	50
YOUTH	11	10	8		6	1	10	40
ADULT	9	8	7		5	6	6	20
T								
B								
O								
U								
T								
Total Today	76	52	54	33	17	24	40	324
New People Today								
Visitors Today								
Grand Total Present Today								
Grand Total Present Last Sunday								
Total Last Sunday								

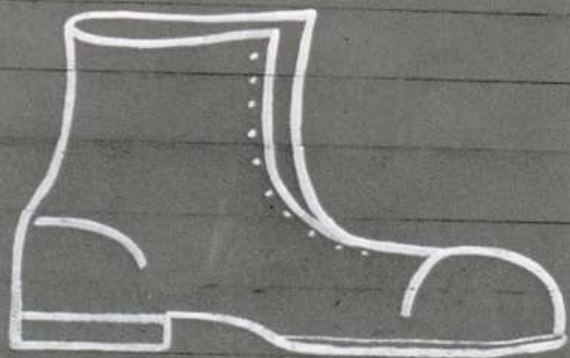
Walker Evans, Εσωτερικό εκκλησίας, Alabama 1936

FSA

το έργο του
Walker Evans

Walker Evans
Εξωτερικό
Εκκλησίας,
S. Carolina
1936

SHINE

BENNIE SIMS

Walker Evans, Νοτιοανατολικές ΗΠΑ, 1936

Φωτογραφικό ντοκιμαντέρ και φωτογραφική εικόνα

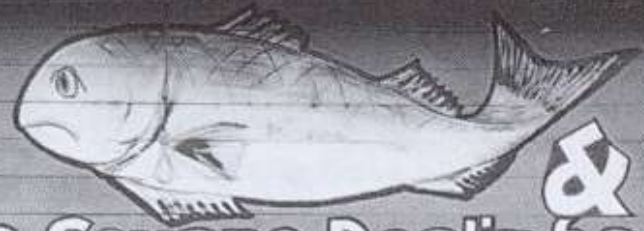
Η γενικότερη σημασία του έργου του Walker Evans

American Photographs, 1938

<https://vimeo.com/286066633>

PHONE 38516
F.M. POINTER
The Old Reliable
HOUSE MOVER

FISH

&

LAKE FISH

Honest Weights, Square Dealings

SPECIAL TO DAY
RIVER FISH
CAT FISH 20¢
TROUT 15¢
PERCH 15¢
DRUM 15¢
BUFFALO 20¢
EEL 20¢

SPECIAL TO DAY
RIVER FISH
CAT FISH 20¢
TROUT 15¢
PERCH 15¢
DRUM 15¢
BUFFALO 20¢
EEL 20¢

Walker Evans, Alabama 1936

Walker Evans, Atlanta 1936

Walker Evans,
American
Photographs

Walker Evans
New Orleans,
Boarding
House, 1935

Walker Evans, Westchester, NY 1931

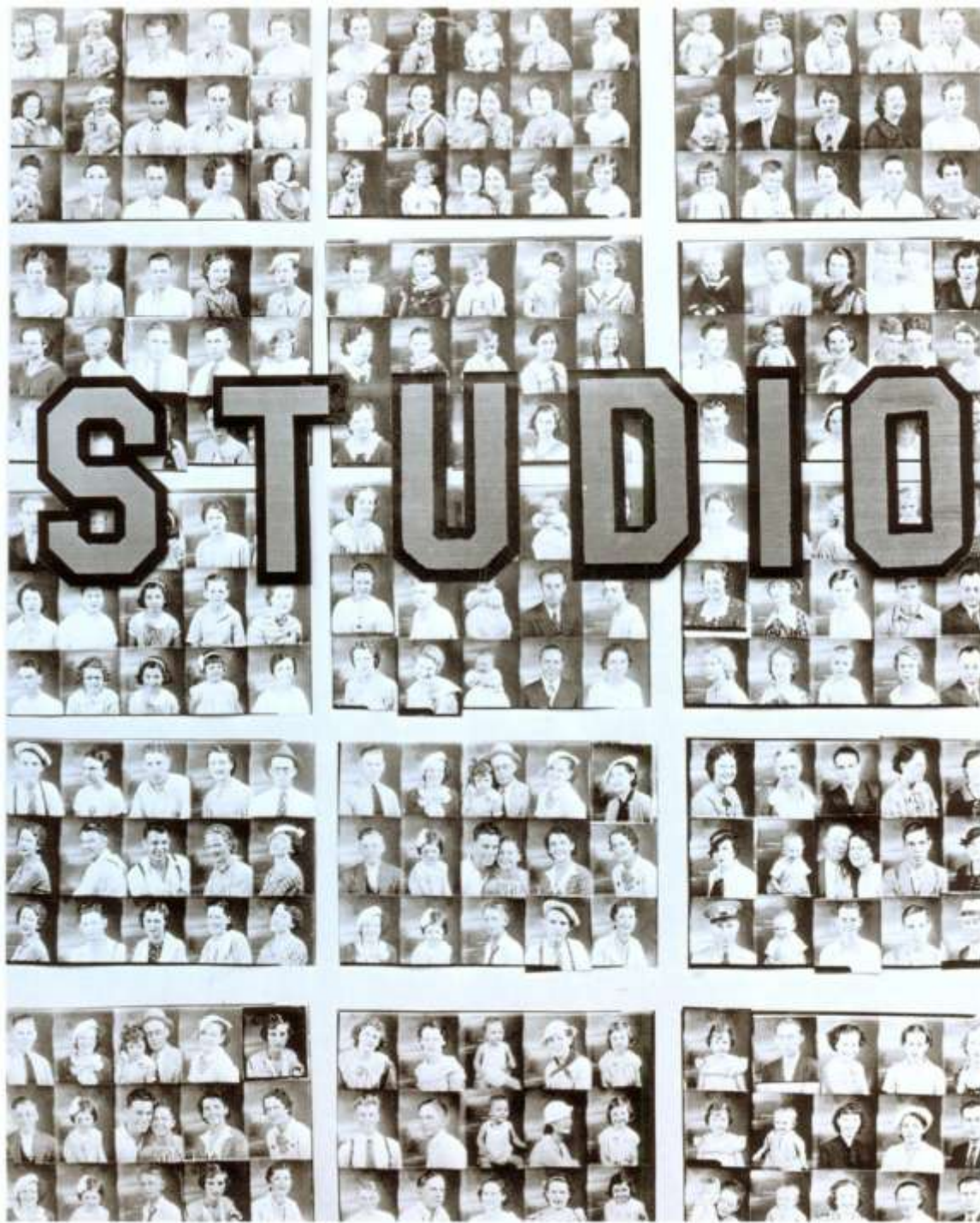

Walker Evans, Alabama 1936

Walker
Evans
New
Jersey,
1936

Walker Evans,
American
Photographs,
1938

Walker Evans
Alabama 1936

ΗΠΑ, FSA

Το έργο της Dorothea Lange

FSA
το έργο της
Dorothea
Lange

Dorothea Lange
Ουρά για ψωμί,
S. Francisco
1933

FSA
το έργο της
Dorothea
Lange

Dorothea
Lange
Αγρότες
χτυπημένοι
από την
ξηρασία,
Oklahoma
1936

Dorothea
Lange,
Χαμένος σε
χαλασμένο
αυτοκίνητο,
California
1935

Dorothea
Lange
Φυγάδες
από την
ξηρασία
στην
Oklahoma,
California
1936

Dorothea
Lange
Leland,
Mississippi
1937

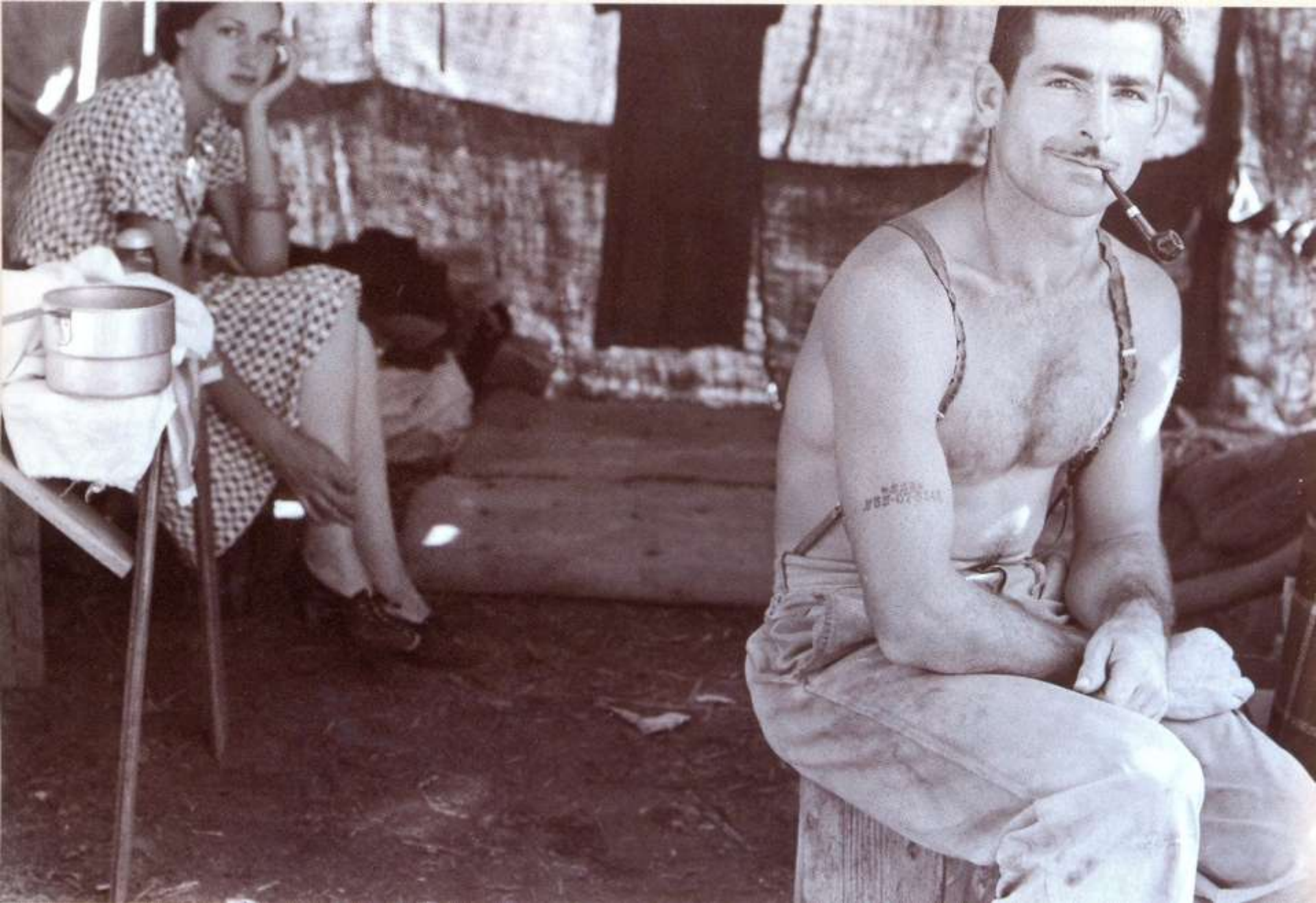
Dorothea
Lange,
Kern
County,
California
1936

Dorothea Lange
Πρώην σκλάβα
με καλή μνήμη,
Alabama 1938

Dorothea Lange, Μεξικανός μετανάστης, California 1937

Dorothea Lange, Περιφερόμενος εργάτης γης, Oregon 1939

Dorothea
Lange
Nipomo,
California
1938

Dorothea
Lange
Oklahoma
1938

Ιάσοντας Πιερράκος, Πτυχιακή Εργασία ΤΤΗΕ, Πρόσφυγες και μετανάστες, Ειδομένη
2015

ME
TRAIN
Pacific

**TRAVEL WHILE
YOU SLEEP**

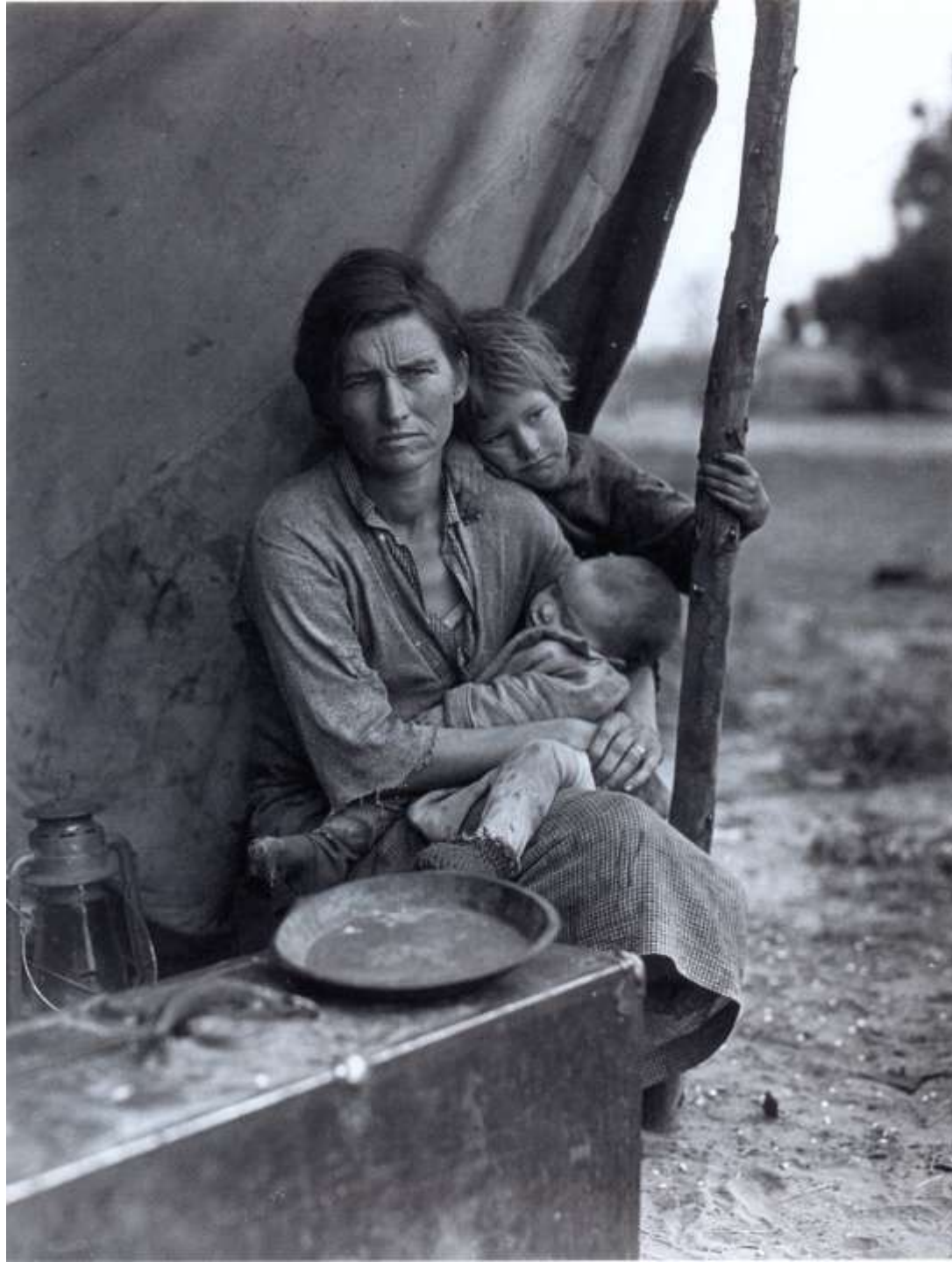
Dorothea Lange, 3 οικογένειες, 14 παιδιά, California 1938

Dorothea Lange
Στον δρόμο
προς το Los
Angeles,
1937

Dorothea Lange

Μετανάστρια
μητέρα, η
εικόνα-σύμβολο
της FSA

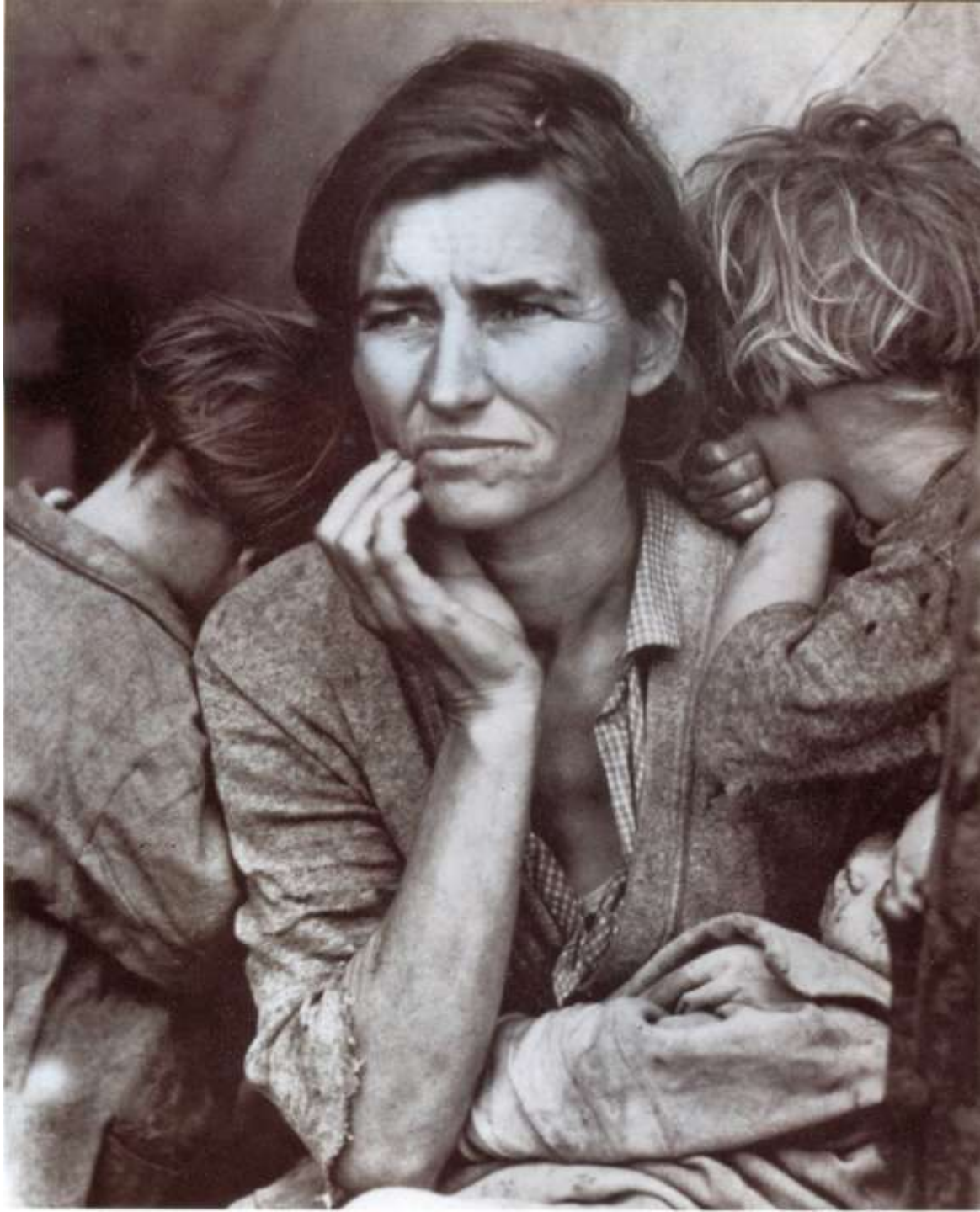
Dorothea Lange
Migrant Mother,
Nipomo,
California 1936

Dorothea Lange, Μετανάστρια μητέρα, Nipomo, California 1936

Dorothea Lange

Μετανάστρια
μητέρα, η
εικόνα-σύμβολο
της FSA

Dorothea Lange
Migrant Mother,
Nipomo,
California 1936

FSA (ΗΠΑ),
καθιέρωση της κατεύθυνσης του φωτογραφικού ντοκιμαντέρ

Η σημασία της συνεισφοράς των Walker Evans και Dorothea Lange, μέσα
από την αντιπαράθεση δυο διαφορετικών τρόπων χειρισμού της
πληροφορίας

Ευρώπη,
Eugène Atget:
μια
φωτογραφική
οπτική
συγκρίσιμη με
αυτήν του
Walker Evans

Eugène Atget
Παρίσι 1908

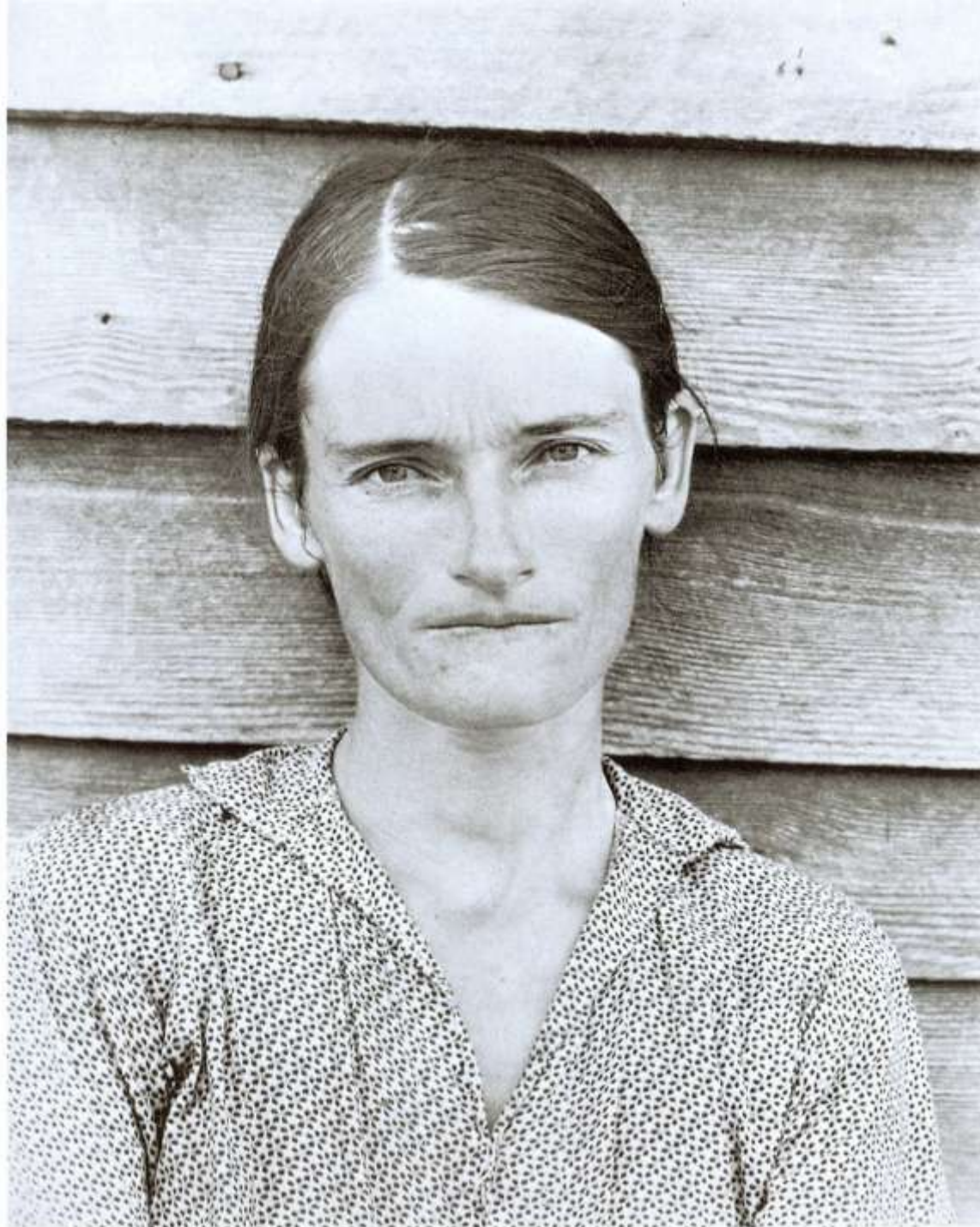
Eugène Atget
Rue Laplace και
Rue Valette,
Παρίσι 1926

Eugène Atget
Πωλητής
φωτιστικών,
Παρίσι 1900

Walker Evans

Αποστασιο-
ποιημένη,
διαφανής ως
προς την
πρόθεση, κατά
το δυνατόν
αντικειμενική
πληροφορία

Walker Evans
Allie May
Burroughs,
Alabama 1936

Walker Evans
Κατοικία
ανθρακωρύχου,
W.Virginia 1935

Walker Evans, Εσωτερικό κουρείου μαύρων, Atlanta, Georgia 1936

Walker Evans, η μετωπική λήψη

Walker Evans, Οικογένεια Fields, Alabama 1936

Dorothea Lange –
επένδυση στην
συναισθηματική
εμπλοκή του
θεατή

Dorothea Lange,
Texas 1938

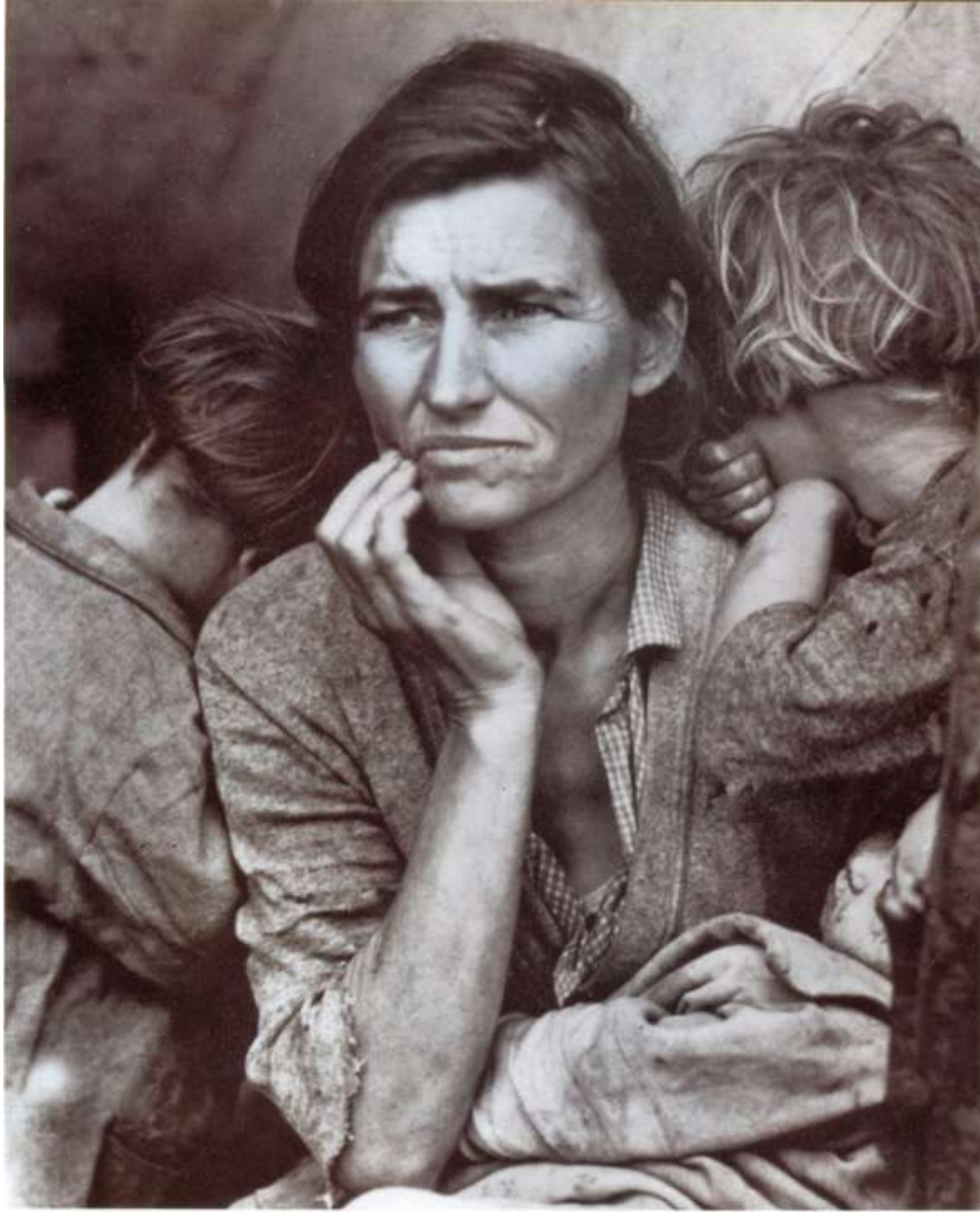

Dorothea Lange
Πρώην σκλάβα με
καλή μνήμη,
Alabama 1938

Dorothea
Lange
Φυγάδες
από την
ξηρασία
στην
Oklahoma,
California
1936

Dorothea Lange
Migrant Mother,
Nipomo,
California 1936

Ευρώπη, αρχές 20^{ου} αιώνα

Γερμανία, μια ιδιαίτερη μέθοδος υπόστασης του φωτογραφικού ντοκιμαντέρ
μέσα από το έργο του

August Sander

August Sander
(1929)

Antlitz der Zeit
(Η όψη των
καιρών μας)

Η σειραϊκή
προσέγγιση

August Sander
Ιδιοκτήτες,
Κολωνία 1928

August Sander
Φαρμακοποιός,
Linz Donau 1930

August Sander
Ο συγγραφέας
Otto Brües,
Κολωνία 1926

August Sander
Καθολικός ιερέας,
Κολωνία 1926

August Sander
Ο ντανταϊστής
Raoul Hausmann,
Βερολίνο 1928

August Sander
Βουλευτής του
Δημοκρατικού
Κόμματος,
Κολωνία 1928

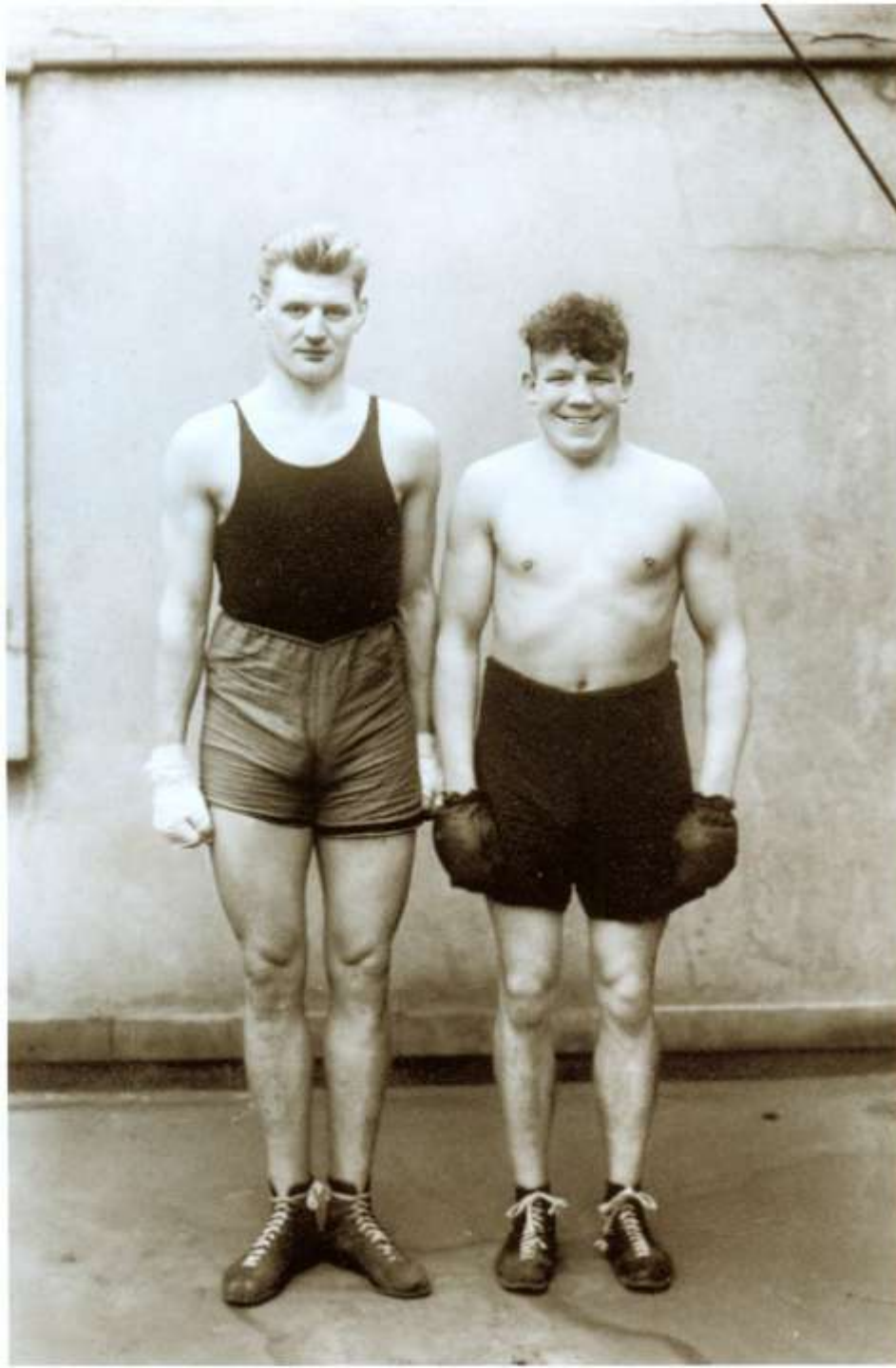
August Sander
Άνεργος,
Κολωνία 1928

August Sander
Κορίτσια του
χωριού,
Westerwald 1927

August Sander
Πυγμάχοι,
Κολωνία 1928

August Sander
Τελωνειακοί
υπάλληλοι,
Αμβούργο 1929

August Sander
Ταπετσιέρης,
Βερολίνο 1928

August Sander
Ο συνθέτης και
διευθυντής
ορχήστρας
Wilhelm
Furtwängler,
Κολωνία 1926

August Sander
Αξιωματικός,
Κολωνία 1914

August Sander
Ζαχαροπλάστης,
Κολωνία 1928

August Sander
Συμβολαιογράφος,
Κολωνία 1924

August Sander
Ζευγάρι χωρικών,
Westerwald 1924

August Sander
Νεοφώτιστη,
Westerwald 1914

August Sander, Μουσικοί του χωριού, 1913

August Sander, Μαθητές, Κολωνία 1926

Sander's concept is almost a caricature of teutonic methodology, and if it had been executed by a lesser artist the result might well have been another dreary typological catalogue. Sander, however, was a very great photographer. His sensitivity to his individual subjects –to expression, gesture, posture, costume, symbol, habitat– seems unerringly precise. His pictures show us two truths simultaneously and in delicate tension: the social

August Sander, 'Άνθρωποι του Τσίρκου, 1930

abstraction of occupation and the individual soul who serves it.

Sander was a professional portrait photographer, but many of the subjects for his great project surely did not pay him. Some doubtless could not, and others, if paying customers, would have expected to be shown less fully revealed. In his professional role he must have made safe and routine portraits, but there are none among the two hundred or more of his published works

John Szarkowski (1973), *Looking at Photographs*. NYC: MoMA, σελ. 102

Eugène Atget, August Sander, Walker Evans

Ανάδειξη της σημασίας της καταγραφής του κόσμου
για την λόγια φωτογραφία

Atget, Παρίσι, St. Sulpice 1926

Walker Evans, Westchester, 1931

August Sander, Πανεπιστημιακά Κτίρια, Κολωνία 1935-37

Alec Soth, НПА

Alec Soth, Texas 2006

Mitch Epstein, Iowa, 2007

Thomas Struth, Ισραήλ 2009-2012